

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра фінансів

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему: «Фінансова спроможність бюджету територіальної громади в умовах сучасних викликів»

Виконала: студентка 4 курсу, групи ФБС-41
спеціальності «Фінанси, банківська справа та
страхування»

Парій С.М.

Керівник: кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри фінансів Кохан І.В.

Рецензент: кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та прикладної економіки

Ціжма Ю.І.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	6
1.1. Сутність територіальної громади та її фінансової спроможності.....	6
1.2. Особливості формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади.....	11
1.3. Фінансові ресурси територіальних громад у період воєнного часу	18
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	25
2.1. Соціально-економічна характеристика Ворохтянської територіальної громади в умовах сучасних викликів	25
2.2. Оцінка фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади у період воєнного часу.....	32
2.3. Проблеми та виклики фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади у період воєнного часу	41
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	47
3.1. Концептуальні положення державної політики відновлення територіальних громад.....	47
3.2. Напрями вдосконалення фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади в умовах сучасних викликів	53
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64
ДОДАТКИ.....	70

ВСТУП

Сучасні умови розвитку територіальних громад України позначені відчутною нерівністю у фінансових можливостях, що стала ще виразнішою через руйнування, спричинені російсько-українською війною, активні міграційні процеси та підвищення потреб населення. Бюджети громад працюють у режимі постійного дефіциту ресурсів, економічна активність знижується, що створює серйозні ризики для їхньої стабільності. У такій ситуації фінансова спроможність перестає бути лише здатністю виконувати базові видатки, а перетворюється на основу для відновлення, забезпечення життєво важливих функцій і створення умов для майбутнього розвитку навіть за складних обставин.

Водночас нинішня система міжбюджетних відносин виявляється недостатньо гнучкою: орієнтація переважно на вертикальні трансферти не враховує різницю між тилловими, опорними та прифронтовими громадами, що працюють у зовсім різних умовах. Це посилює дисбаланси та не дає змоги ефективно спрямовувати ресурси туди, де вони потрібні найбільше. У таких реаліях постає нагальна потреба у новій концепції зміцнення фінансової спроможності бюджетів громад – у такій, що поєднає фінансові інструменти, управлінський потенціал та сучасні механізми адміністрування. Відсутність комплексного підходу призводить до втрати ресурсів, зниження довіри жителів та інвесторів і підсилення економічної нестабільності. Сьогодні важливо сформулювати методологічну модель, яка забезпечить збалансоване функціонування місцевих фінансів через розширення джерел надходжень, підвищення ефективності управління та прозорість використання бюджетних коштів у контексті сучасних викликів і повоєнного відновлення.

Дослідження теоретичних і практичних засад фінансового забезпечення функціонування та розвитку місцевого самоврядування представлено у працях багатьох вчених, серед яких роботи О. Бикова, М. Блажівської, Т. Канєвої, Ю. Кашубіної, С. Михайленка, В. Моргуна, Я. Пилипенка, І. Форкуна та низки інших. Проте повномасштабна російська агресія докорінно змінила умови, в яких функціонують територіальні громади, загостривши проблему невідповідності між

обсягом їхніх повноважень і реальними фінансовими ресурсами. В умовах, коли громади одночасно стикаються зі зруйнованою інфраструктурою, зростанням соціального навантаження та падінням дохідної бази, питання забезпечення фінансової спроможності місцевих бюджетів потребує нового, поглибленого наукового осмислення.

Мета дослідження – дослідити фінансову спроможність бюджету територіальної громади в умовах сучасних викликів.

Сформульована у кваліфікаційній роботі мета зумовила необхідність виконання низки завдань:

- висвітлити сутність територіальної громади та її фінансової спроможності;
- розглянути особливості формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади;
- проаналізувати фінансові ресурси територіальних громад у період воєнного часу;
- подати соціально-економічну характеристику Ворохтянської територіальної громади в умовах сучасних викликів;
- оцінити фінансову спроможність бюджету Ворохтянської територіальної громади у період воєнного часу;
- дослідити проблеми та виклики фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади у період воєнного часу;
- охарактеризувати концептуальні положення державної політики відновлення територіальних громад;
- запропонувати напрями вдосконалення фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади в умовах сучасних викликів.

Об’єкт дослідження – фінансова спроможність бюджету територіальної громади.

Предмет дослідження – механізми формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади на прикладі Ворохтянської територіальної громади.

Методи дослідження. У дослідженні нами використано комплекс наукових методів, які дали змогу всебічно розкрити зміст і особливості формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади в умовах сучасних викликів. Методи аналізу та синтезу застосовано для опрацювання теоретичної бази та окреслення ключових принципів формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади. Системний підхід дозволив проаналізувати фінансові ресурси територіальних громад у період воєнного часу. Статистичні й економіко-математичні методи застосовано для оцінювання поточного фінансового стану Ворохтянської територіальної громади та визначення динаміки її бюджетних показників. Абстрактно-логічний метод став основою для формування висновків і підготовки рекомендацій, спрямованих на посилення фінансової спроможності місцевого бюджету в умовах нестабільності та впливу воєнних загроз.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що викладені в роботі теоретичні та прикладні положення перетворено на чіткі методичні підходи й рекомендації, які можна застосовувати у процесі управління фінансовими ресурсами територіальних громад. Запропоновані інструменти спрямовані на підсилення фінансової спроможності місцевих бюджетів у реальних умовах війни та допомагають громадам забезпечувати економічну стійкість і підтримувати розвиток навіть у період масштабних викликів.

Структура роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів з підрозділами, висновків, списку використаних джерел та 1 додатку. Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок, наповнені аналітичним матеріалом, зокрема 19 таблицями та 11 рисунками, які допомагають наочно відтворити результати дослідження. Бібліографія охоплює 44 джерела, що забезпечує широку наукову основу та підтверджує комплексність виконаної роботи.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

1.1. Сутність територіальної громади та її фінансової спроможності

Поняття «територіальна громада» в українському правовому полі пройшло тривалий шлях розвитку, що напряду відображає становлення сучасної моделі місцевого самоврядування. Те, що колись було звичайною адміністративно-територіальною одиницею, підпорядкованою вищим органам державної влади, поступово перетворилося на повноцінного учасника публічної влади із власними повноваженнями, фінансовими ресурсами та відповідальністю за розвиток території й добробут її мешканців.

У різні історичні періоди громада сприймалася лише як інструмент виконання державних рішень, позбавлений самостійності, а у радянські часи повноваження були максимально централізовані, що фактично нівелювало будь-які ознаки локальної самостійності. Ситуація почала змінюватися після проголошення незалежності України, коли перед державою відкрилася можливість побудувати власну систему місцевого самоврядування. Важливою віхою став 1996 р., коли Конституція України (ст. 140) чітко визначила територіальну громаду як первинного суб'єкта місцевого самоврядування – спільноту жителів, яка має право самостійно вирішувати питання місцевого значення та нести відповідальність за розвиток свого простору [18].

Зауважимо, що те, як у національному законодавстві визначено поняття «територіальна громада», відіграє ключову роль у формуванні державної політики, стратегічних орієнтирів розвитку громад і практичних механізмів їхньої реалізації. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», територіальна громада – це спільнота мешканців, які постійно проживають у межах села, селища чи міста як окремих адміністративно-

територіальних одиниць, або ж добровільне об'єднання кількох таких населених пунктів навколо спільного адміністративного центру [33].

У процесі дослідження ми узагальнили сучасні підходи вітчизняних науковців до тлумачення поняття «територіальна громада» та подали їх у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Сучасні наукові підходи до трактування поняття «територіальна громада»

Автор	Трактування
О. Глинська [9, с. 7]	Територіальна громада – це сформована на основі постійного проживання в межах певної території спільнота жителів, яка як первинний суб'єкт місцевого самоврядування наділена власними повноваженнями, ресурсами та відповідальністю за самостійне вирішення питань місцевого значення, управління спільним майном і забезпечення соціально-економічного розвитку території в умовах сучасних викликів.
А. Вдовічен [25, с. 11]	Територіальна громада – це об'єднання кількох територіально суміжних сіл, селищ і міст, які консолідують власні ресурси та спільні зусилля з метою забезпечення розвитку своєї громади.
Ю. Калиновський [12, с. 108]	Територіальна громада – це законодавчо визнана спільнота людей, наділена правом на місцеве самоврядування, яка реалізує власну волю через самостійне розв'язання питань місцевого значення.
І. Семигуліна, І. Ярошенко, О. Красноносова, Д. Михайленко [38, с. 441]	Територіальна громада є просторово згуртованою спільнотою, що виступає первинним суб'єктом місцевого самоврядування та охоплює сукупність осіб, які проживають у межах певної адміністративно-територіальної одиниці; ця спільнота безпосередньо або через створені нею муніципальні інституції здійснює вирішення питань місцевого значення, розпоряджається об'єктами комунальної власності, забезпечує надходження місцевих податків і характеризується стійкими територіально-особистісними зв'язками.
Т. Стешенко, А. Кречик, О. Кривець [42, с. 198]	Територіальна громада – це інституційно оформлена спільнота жителів певної території, яка як первинний суб'єкт місцевого самоврядування володіє власною фінансовою базою, формує та використовує бюджетні ресурси, управляє комунальною власністю і через це забезпечує стійке виконання місцевих функцій, адаптацію до війни та соціально-економічних викликів і розвиток території

Зауважимо, що подані наукові підходи свідчать про багатовимірність трактування поняття «територіальна громада», у межах якого акцент робиться то на правовому статусі, то на територіальній згуртованості, то на соціальній спільності мешканців. Визначення О. Глинської є комплексним і відображає поєднання повноважень, ресурсів та відповідальності громади, однак фінансовий аспект у ньому окреслений опосередковано. Підхід А. Вдовічена зосереджений передусім на процесі об'єднання та консолідації зусиль, що є важливим для

організаційного розвитку, але недостатнім для аналізу бюджетної спроможності. Трактуювання Ю. Калиновського підкреслює юридичне визнання громади та її волевиявлення, проте не розкриває економічної й фінансової основи місцевого самоврядування. Визначення І. Семигуліної, І. Ярошенка, О. Красноносової та Д. Михайленка є більш наближеним до фінансової проблематики, оскільки прямо пов'язує громаду з комунальною власністю та місцевими податками. Найбільш релевантним, ми вважаємо, для дослідження фінансової спроможності бюджету територіальної громади є підхід Т. Стешенко, А. Кречика та О. Кривця, у якому територіальна громада розглядається як суб'єкт, що володіє власною фінансовою базою та здійснює формування й використання бюджетних ресурсів. Саме дане визначення, на нашу думку, доцільно взяти за основу в роботі, оскільки воно безпосередньо поєднує інституційну природу територіальної громади з її фінансовою спроможністю та здатністю функціонувати й розвиватися в умовах сучасних викликів, зокрема війни.

Щодо фінансової спроможності територіальної громади, то варто відзначити, що фінансова спроможність виступає визначальною передумовою її стабільного функціонування та поступального розвитку, оскільки саме вона окреслює рівень економічної самостійності громади й її можливості впливати на власне майбутнє. Зміст поняття фінансової спроможності територіальної громади розкривається через наявність достатнього обсягу коштів, раціональність і результативність їх використання, а також спроможність залучати додаткові фінансові джерела для посилення бюджетного потенціалу [15, с. 58].

Варто звернути увагу на чинне нормативно-правове поле, що регулює фінансову спроможність територіальних громад і впливає на соціально-економічну результативність розвитку регіонів. Важливе місце серед них посідає Постанова Кабінету Міністрів України № 199 від 4 березня 2022 р. «Про особливості використання коштів державного бюджету в умовах воєнного стану», якою змінено порядок бюджетних видатків і запроваджено обмеження, що безпосередньо позначаються на рівні фінансової самостійності територіальних громад [34]. Суттєвий вплив на бюджетну практику також має Постанова КМУ № 245 від 10 березня 2022 р. «Про спрямування коштів до резервного фонду

державного бюджету», яка дозволяє спрямовувати ресурси державного та місцевих бюджетів на потреби національної безпеки, оборони та захисту населення, що свідчить про адаптивність децентралізованої фінансової системи в умовах війни [37]. Закон України № 2120-IX від 15 березня 2022 р. «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо дії норм на період дії воєнного стану» запроваджує податкові послаблення та спрощення, які впливають на формування доходної частини місцевих бюджетів і спрямовані на підтримку платників податків на рівні громад [27]. Окрему роль у забезпеченні фінансової стійкості відіграє Закон України № 1160-IV від 11 вересня 2003 р. «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», який формує правові засади прозорого та прогнозованого регуляторного середовища на місцевому рівні, необхідного для стабільного розвитку економіки громад [28].

Нами також було узагальнено сучасні підходи вітчизняних науковців до тлумачення поняття «фінансова спроможність територіальних громад» (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Сучасні наукові підходи до трактування поняття «фінансова спроможність територіальних громад»

Автор	Трактування
Н. Лепіш, Я. Павлович- Сенета [20, с. 211]	Фінансова спроможність територіальних громад означає наявність у них необхідного обсягу фінансових ресурсів, який дозволяє забезпечувати сталий розвиток міста, селища, села та їх спільноти, долати наявні дисбаланси з урахуванням специфіки простору й потенціалу адаптації до умов ринкової економіки.
З. Бурик [4, с. 8]	Фінансова спроможність ТГ – це комплексна характеристика їх здатності на основі власних і залучених фінансових ресурсів формувати збалансований бюджет, ефективно розподіляти та використовувати кошти, забезпечувати виконання повноважень органів місцевого самоврядування, підтримувати соціально-економічний розвиток території та зберігати фінансову стійкість в умовах змінного зовнішнього середовища.
Р. Придко [26, с. 138]	Фінансову спроможність територіальної громади слід розуміти як рівень її бюджетного потенціалу й управлінської ефективності, що відображає можливість стабільно акумулювати доходи, оптимально здійснювати видатки, використовувати майнові та фінансові активи і створювати умови для довгострокового розвитку місцевої економіки та підвищення якості життя населення.
Я. Белінська, В. Ясенецький [1, с. 266]	Фінансова спроможність територіальної громади – це інтегрована здатність місцевої фінансової системи забезпечувати стабільне формування доходів, ефективне управління бюджетними потоками та узгоджену роботу фінансового потенціалу й інституційних механізмів, що дозволяє громаді підтримувати збалансованість бюджету, виконувати покладені повноваження та створювати умови для довгострокового соціально-

	економічного розвитку.
І. Соколюк [40, с. 432]	Фінансова спроможність ТГ – це її здатність на основі бюджетної самостійності, податкового потенціалу та інституційної ефективності забезпечувати стабільне формування й використання фінансових ресурсів, приймати стратегічно обґрунтовані управлінські рішення та підтримувати довгострокову соціально-економічну рівновагу території.

На нашу думку, наведені наукові підходи до визначення фінансової спроможності територіальних громад відображають еволюцію поглядів від ресурсного розуміння до комплексного інституційно-бюджетного підходу. Трактуювання Н. Лепіш і Я. Павлович-Сенети акцентує увагу на достатності фінансових ресурсів та здатності громад забезпечувати сталий розвиток з урахуванням просторової специфіки, однак меншою мірою розкриває управлінський вимір цього явища. Визначення З. Бурик є більш розгорнутим, оскільки поєднує ресурсну базу з ефективністю бюджетного управління та збереженням фінансової стійкості в умовах змінного середовища. Підхід Р. Придка зміщує акцент на бюджетний потенціал і управлінську ефективність як передумови довгострокового розвитку та підвищення якості життя, що є важливим для оцінки результативності місцевих фінансів. Концепція Я. Белінської та В. Ясенецького розглядає фінансову спроможність як інтегровану властивість місцевої фінансової системи, поєднуючи бюджетні, інституційні та функціональні аспекти. Найбільш відповідним, на наш погляд, для дослідження фінансової спроможності бюджету територіальної громади в умовах сучасних викликів є визначення І. Соколюка, оскільки воно безпосередньо фокусується на бюджетній самостійності, податковому потенціалі та інституційній ефективності. Саме цей підхід доцільно взяти за основу в нашому дослідженні, адже він дозволяє комплексно оцінити бюджетні можливості громади та її здатність підтримувати фінансову рівновагу і розвиток у динамічному середовищі.

Таким чином, територіальна громада в українському правовому та науковому дискурсі постає як первинний суб'єкт місцевого самоврядування, що сформувався в процесі еволюції від адміністративно підпорядкованої одиниці до самостійного учасника публічної влади. Її сутність визначається поєднанням правового статусу, соціальної спільності мешканців і наявності власних ресурсів та повноважень. Фінансова спроможність громади розкривається як визначальна

умова її стабільного функціонування та розвитку, що забезпечує покриття першочергових потреб і реалізацію стратегічних завдань. Нормативно-правове регулювання та наукові підходи свідчать про комплексний характер фінансової спроможності, яка поєднує бюджетний потенціал, ефективність використання коштів і можливість залучення додаткових фінансових ресурсів.

1.2. Особливості формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади

Питання формування місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад посідає одне з провідних місць у сучасному розвитку України, адже воно тісно пов'язане з упровадженням децентралізаційних реформ, посиленням фінансової самостійності громад і зростанням результативності використання бюджетних коштів на місцевому рівні. Саме місцеві бюджети є основним фінансовим механізмом реалізації державної політики в регіонах, оскільки за їх рахунок здійснюється утримання та розвиток соціальної інфраструктури, сфери освіти, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства й інших напрямів, що безпосередньо визначають рівень і якість життя населення.

Передусім базовим нормативно-правовим актом, який визначає основи формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади, виступає Бюджетний кодекс України і який окреслює правові засади діяльності місцевих бюджетів, регулює порядок здійснення бюджетного процесу, визначає права й обов'язки учасників бюджетних правовідносин, принципи надання міжбюджетних трансфертів, фінансування місцевих програм, а також механізми контролю за цільовим використанням бюджетних коштів. Відповідно до положень глави 2 Кодексу місцеві бюджети визнаються самостійними, а їх взаємодія з державним бюджетом ґрунтується на принципах субсидіарності, справедливості, прозорості та передбачуваності [5].

І. Камінська слушно зауважує, що фінансова спроможність територіальної громади формується через сукупність взаємопов'язаних складових, до яких

належать бюджетна, інвестиційна, кредитна та податкова спроможність, взаємодія яких визначає можливості громади щодо стабільного функціонування та розвитку (рис. 1.1) [13, с. 9-10].

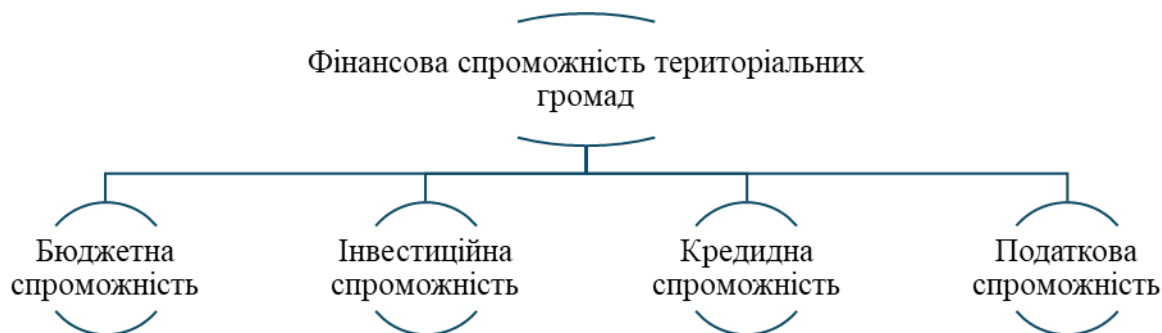

Рис. 1.1. Складові фінансової спроможності територіальної громади

Бюджетна спроможність відображає здатність громади забезпечувати формування дохідної частини бюджету та раціонально використовувати наявні кошти для фінансування поточних видатків і реалізації інвестиційних проєктів. Саме вона визначає можливість виконання базових функцій органів місцевого самоврядування та підтримання фінансової рівноваги. Інвестиційна спроможність характеризує потенціал громади щодо залучення інвестиційних ресурсів для впровадження проєктів розвитку, які стимулюють економічне зростання та розширюють фінансову базу. Кредитна спроможність полягає у можливості отримання позикових коштів з метою фінансування інвестиційних проєктів або покриття тимчасового дефіциту бюджету. Податкова спроможність визначається здатністю громади створювати сприятливі умови для розвитку підприємницької діяльності та залучення інвестицій, що забезпечує зростання податкових надходжень до місцевого бюджету [13, с. 9-10].

В. Кубійда доводить, що формування фінансової спроможності територіальних громад зумовлюється дією сукупності різних чинників, які поділяються на зовнішні та внутрішні, вплив яких визначає можливості громад щодо акумулювання фінансових ресурсів і ефективного використання бюджетного потенціалу (рис. 1.2). До зовнішніх чинників належать макроекономічна ситуація, яка формує загальні умови функціонування економіки, державна фінансова політика, що визначає правила розподілу ресурсів і

міжбюджетні відносини, а також географічне розташування громади, від якого залежить її доступ до ринків, ресурсів і транспортної інфраструктури. Внутрішні чинники охоплюють структуру економіки громади, рівень розвитку інвестиційного клімату та стан соціальної інфраструктури, які безпосередньо впливають на дохідну базу місцевого бюджету й здатність громади забезпечувати власний фінансовий розвиток [19, с. 35-36].

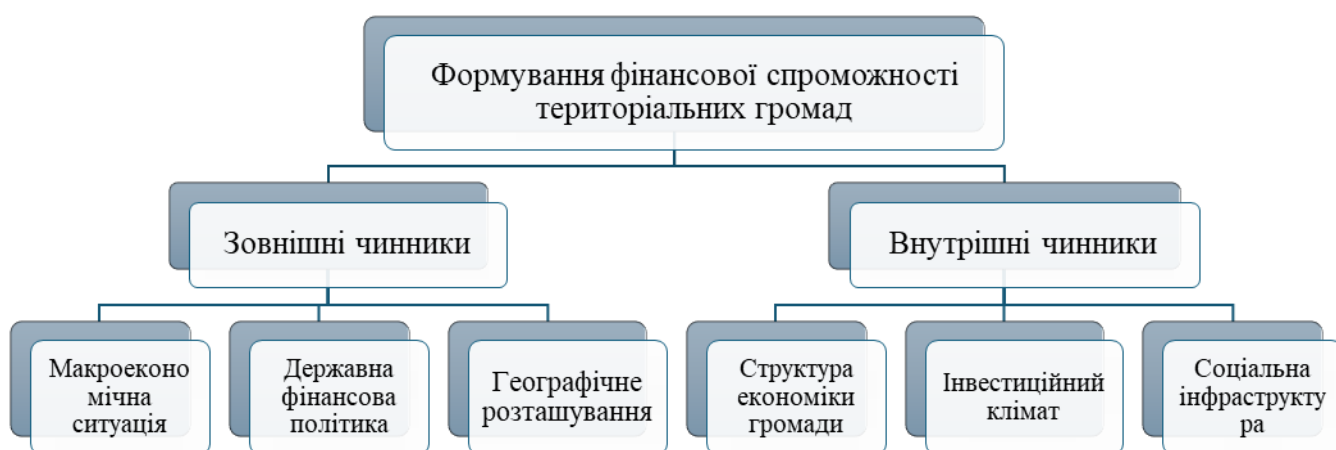

Рис. 1.2. Чинники, що впливають на фінансову спроможність територіальної громади

Л. Мельник зауважує, що фінансова спроможність територіальних громад характеризується їх здатністю акумулювати, залучати та раціонально використовувати фінансові ресурси з метою забезпечення розвитку території й задоволення потреб населення. Саме рівень фінансової спроможності визначає можливості громади щодо реалізації соціально-економічних ініціатив та підтримання сталого розвитку на місцевому рівні. Важливим елементом формування фінансової спроможності є місцеві податки та збори, які громади мають право встановлювати на власній території, зокрема податок на нерухоме майно, земельний податок, податок на транспортні засоби та інші обов'язкові платежі. Значну роль відіграють дотації та субвенції, що надходять із бюджетів вищих рівнів і спрямовуються на реалізацію окремих програм та проєктів розвитку. Окрему складову становлять власні доходи громад, які формуються за рахунок комерційної діяльності, управління об'єктами комунальної власності та надання послуг на місцевому рівні. Формування фінансової спроможності також

передбачає можливість залучення кредитних ресурсів для фінансування масштабних інфраструктурних проєктів або інших стратегічно важливих ініціатив. Водночас ключове значення має ефективне фінансове управління, що охоплює раціональний розподіл і використання коштів, контроль за борговим навантаженням та забезпечення прозорості фінансової діяльності громади. Основні складові формування фінансової спроможності територіальних громад подано на рис. 1.3 [22, с. 125-126].

Рис. 1.3. Складові формування фінансової спроможності ТГ

М. Сіщук зауважує, що у структурі доходів місцевих бюджетів провідне місце займають податкові надходження, які становлять основне джерело їх формування та відображають систему економічних взаємовідносин між державою, органами місцевого самоврядування і платниками податків. Саме податкові доходи забезпечують створення фінансової бази для реалізації повноважень місцевої влади, фінансування суспільно важливих потреб і формування передумов для розвитку територій [39, с. 34].

На думку І. Лопушинського, О. Козир та А. Кучми, формування доходів місцевих бюджетів здійснюється за рахунок податкових, неподаткових надходжень та трансфертів із державного бюджету. До податкових джерел належать, зокрема, податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), єдиний податок і

податок на майно, тоді як неподаткові надходження охоплюють доходи від використання комунального майна, адміністративні збори та штрафи. Окрему групу становлять міжбюджетні трансферти, які надходять у формі дотацій і субвенцій. Водночас основу доходної частини місцевих бюджетів формують податки, серед яких ключове значення має податок на доходи фізичних осіб, 60 % якого зараховується до місцевих бюджетів, акцизний податок, плата за землю та податок на нерухоме майно [21, с. 148].

Г. Возняк та Ю. Голинський вважають, що формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади визначається насамперед структурою та динамікою доходів місцевих бюджетів, які зазнали істотних змін у сучасних умовах нестабільності. Ключову роль у цьому процесі відіграє податкова база громади, зокрема надходження від податку на доходи фізичних осіб, єдиного податку, плати за землю та інших бюджетоформуючих податків, чутливих до економічної активності на території. Вагомою складовою фінансової спроможності є рівень власних доходів бюджету та темпи їх приросту, що відображають реальні можливості громади забезпечувати виконання власних повноважень. Водночас у вчені наголошують на зростанні трансфертної залежності місцевих бюджетів від державного бюджету, що свідчить про обмеженість фінансової автономії значної частини громад. Суттєвий вплив на фінансову спроможність має також структура видатків, зокрема скорочення капітальних видатків, яке звужує можливості інвестиційного розвитку територій. Окремою складовою формування фінансової спроможності виступає ефективність адміністрування місцевих податків і зборів та контроль за їх надходженнями. Важливе значення має і здатність громад раціонально управляти наявними активами та бюджетними ресурсами в умовах обмежених фінансових можливостей. Сукупність зазначених чинників формує реальний рівень фінансової спроможності бюджету територіальної громади та визначає її можливості підтримувати соціально-економічний розвиток у нестабільному середовищі [7, с. 22-24].

Г. Ніколенко вважає, що фінансова спроможність територіальних громад формується насамперед через стійкість і збалансованість місцевих бюджетів,

здатних забезпечувати стабільне виконання видаткових зобов'язань навіть за умов суттєвих зовнішніх обмежень. Ключовими складовими фінансової спроможності виступають ефективне бюджетне планування, диверсифікація джерел доходів, збереження податкового потенціалу та активізація місцевої економічної діяльності. Важливе значення має структура доходів загального фонду бюджету, у межах якої податок на доходи фізичних осіб, акцизний податок, єдиний податок, плата за землю й податок на нерухоме майно забезпечують стабільне наповнення місцевих бюджетів. Окрему роль відіграє здатність громад компенсувати втрати окремих джерел доходу за рахунок зростання надходжень від бізнесу та підтримання інвестиційної активності. Наявність профіциту загального фонду місцевих бюджетів автором розглядається як індикатор фінансової стійкості та потенціалу розвитку. Загалом вчений доводить, що фінансова спроможність бюджету територіальної громади є результатом поєднання стабільних доходів, раціонального використання ресурсів і адаптивності бюджетної системи до змін зовнішнього середовища [24, с. 479-481].

Підхід Т. Бондарук та Л. Богріновцевої найбільш повно й структуровано розкриває джерела формування фінансової спроможності територіальної громади, оскільки вчені поєднують як виробничі, так і невиробничі джерела фінансових ресурсів, а також чітко пов'язують їх із місцевим бюджетом як центральною ланкою фінансової системи громади. Згідно з вченими, основу фінансової спроможності формують фінансові ресурси, створені в межах території, зокрема діяльність підприємств приватного сектору, підприємств муніципального сектору, бюджетних установ і організацій, а також використання об'єктів нерухомого майна та земельних ресурсів, що безпосередньо впливають на податкові надходження й доходи від комунальної власності. Саме такі джерела забезпечують стабільність власної дохідної бази місцевого бюджету та відображають рівень економічного розвитку громади. Поряд із цим вагоме місце у формуванні фінансової спроможності, відповідно до схеми, займають фінансові ресурси невиробничого походження, які доповнюють власні можливості громади і до яких належить державна фінансова допомога у формі субсидій, субвенцій, дотацій і грантів, що спрямовуються на виконання делегованих повноважень і

реалізацію соціально важливих програм. Окремим джерелом виступають запозичені кошти, зокрема кредити та облігаційні позики, які використовуються для фінансування інфраструктурних і стратегічних проєктів розвитку. Значну роль відіграють також цільові фінансові надходження, що акумулюються через Державний фонд розвитку, регіональні фонди розвитку та інші спеціалізовані фонди, орієнтовані на підтримку територіального розвитку (рис. 1.4) [3, с. 279-280].

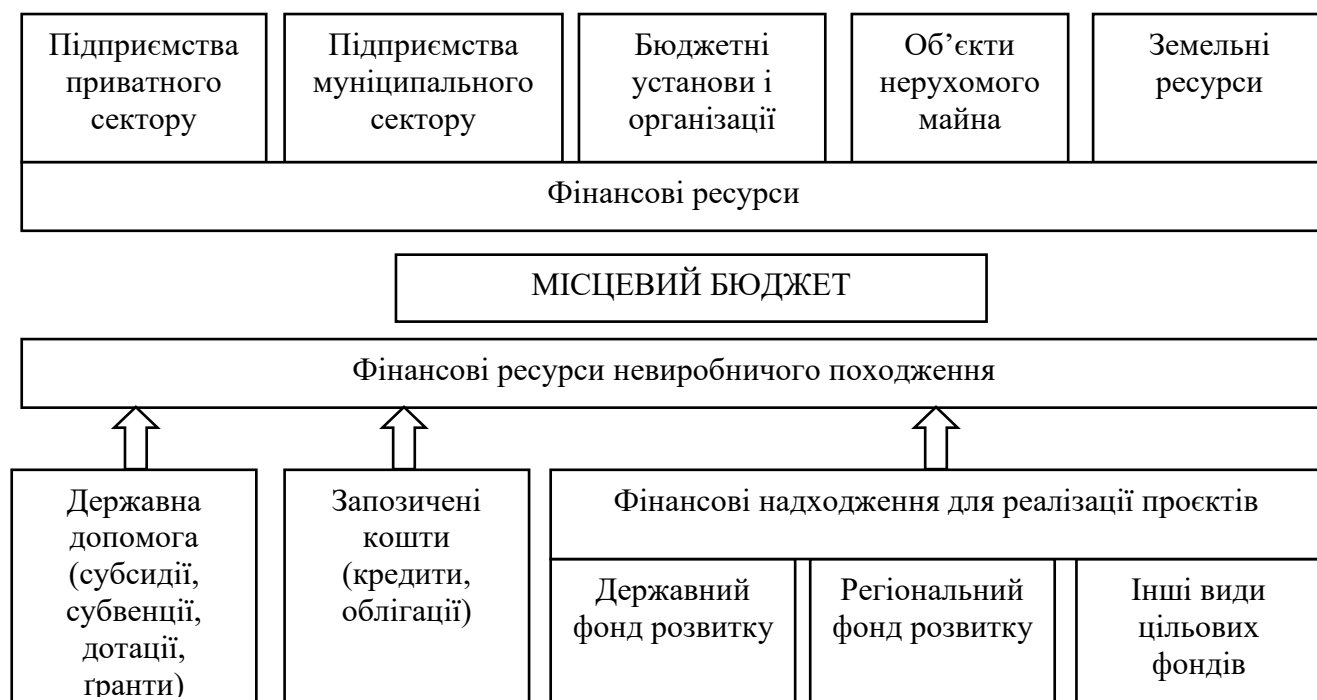

Рис. 1.4. Джерела формування фінансової спроможності ТГ

Узагальнюючи, підхід Т. Бондарук та Л. Богріновцевої дозволяє розглядати фінансову спроможність територіальної громади як результат комплексної взаємодії місцевої економічної бази, ефективного використання природних і майнових ресурсів, бюджетної автономії та механізмів міжбюджетного перерозподілу. Багаторівнева структура джерел формування фінансових ресурсів, відображена на схемі, найбільш точно характеризує реальні можливості громади забезпечувати стабільне функціонування, виконання власних і делегованих повноважень та довгостроковий соціально-економічний розвиток [3, с. 279-280].

Таким чином, фінансова спроможність бюджету територіальної громади формується як результат поєднання бюджетної самостійності, ефективного

використання власних ресурсів і механізмів міжбюджетного перерозподілу в умовах децентралізації. Визначальну роль у цьому процесі відіграють податкові надходження, структура доходів і видатків, а також здатність органів місцевого самоврядування раціонально управляти фінансовими ресурсами. Узагальнення наукових підходів дозволяє розглядати фінансову спроможність бюджету громади як комплексну характеристику її реальних можливостей забезпечувати стабільне функціонування та розвиток території.

1.3. Фінансові ресурси територіальних громад у період воєнного часу

Повномасштабна війна докорінно змінила умови функціонування територіальних громад, поставивши перед ними нові фінансові виклики та загостривши питання реальної спроможності місцевих бюджетів. У ситуації постійної невизначеності, зростання соціальних потреб і обмеженості ресурсів саме фінансова спроможність громади стає ключовим чинником її здатності забезпечувати безперервність життєво важливих процесів і підтримувати стабільність на місцевому рівні. За таких обставин особливого значення набуває вміння громад ефективно використовувати наявні фінансові ресурси, залучати додаткові джерела надходжень і впроваджувати гнучкі управлінські підходи, що дозволяють зберігати фінансову стійкість навіть в умовах війни.

Війна в Україні зумовила перерозподіл фінансових ресурсів на користь Державного бюджету, що призвело до часткового звуження фінансової спроможності місцевого рівня та посилення централізації коштів для забезпечення потреб оборони й протидії державі-агресору. За умов воєнного стану питання результативного управління місцевими фінансами набуло критичного значення для збереження стійкості територіальних громад і виконання ними базових функцій. Постановою КМУ про «Про особливості використання коштів державного бюджету в умовах воєнного стану» передбачено можливість оперативного перерозподілу бюджетних ресурсів відповідно до першочергових потреб. Зокрема, органи місцевого самоврядування отримали право спрямовувати

кошти на забезпечення обороноздатності та підтримку сил безпеки, фінансування закладів охорони здоров'я і системи соціального захисту населення, а також на ліквідацію наслідків бойових дій і відновлення об'єктів критичної інфраструктури [34]. Реалізація таких рішень зумовила скорочення частки місцевих бюджетів у доходах Зведеного бюджету України, що відображено нами на рис. 1.5 [11].

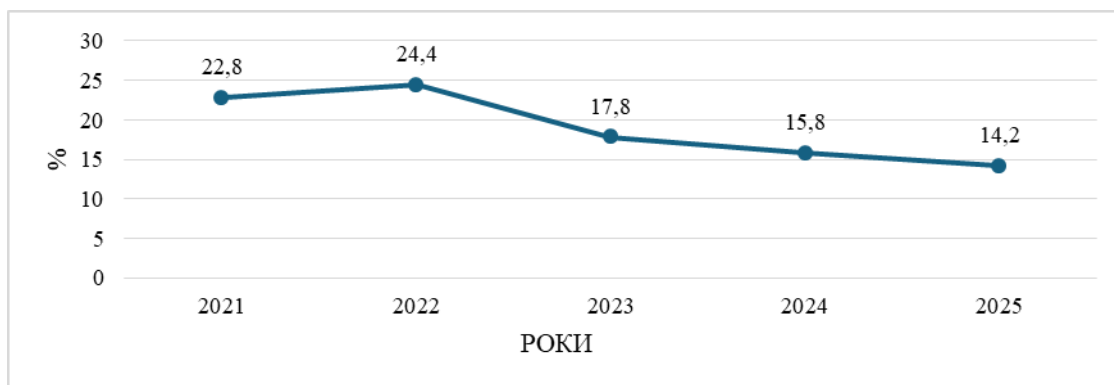

Рис. 1.5. Частка місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету (без трансфертів)

У 2022 р. частка місцевих бюджетів у доходах Зведеного бюджету України, навпаки, зросла порівняно з 2021 р. – з 22,8 % до 24,4 %, тобто на 1,6, що було пов'язано з інерційним ефектом довоєнної моделі фінансової децентралізації та збереженням за громадами ключових податкових надходжень на початковому етапі повномасштабної війни. Уже з 2023 р. ця тенденція змінилася на протилежну, і частка місцевих бюджетів скоротилася до 17,8 %, що означає зменшення на 6,6 порівняно з 2022 р. Основною причиною такого падіння стало перенаправлення з 1 жовтня 2023 р. податку на доходи фізичних осіб із грошового забезпечення військовослужбовців та працівників силових структур до Державного бюджету. У 2024 р. скорочення посилювалося, і знизилася до 15,8 %, а у 2025 р. – до 14,2 %, що свідчить про подальше посилення концентрації фінансових ресурсів на державному рівні та звуження фінансової спроможності місцевих бюджетів [11].

Зауважимо, що 2025 р. виявився ще більш складним для територіальних громад, адже відповідно до Закону України «Про Державний бюджет на 2025 рік» було змінено порядок застосування реверсної дотації. Упродовж 2023–2024 рр. ці кошти залишалися у розпорядженні місцевих бюджетів і використовувалися для

фінансування першочергових потреб громад. Зокрема, їх спрямовували на відновлення пошкодженої житлової, соціальної та критичної інфраструктури, підтримку Збройних Сил України, а також покриття інших суспільно важливих видатків. Перерахування реверсної дотації до Державного бюджету у 2025 р. суттєво звузило фінансові можливості органів місцевого самоврядування та ускладнило реалізацію життєво необхідних проєктів на рівні громад [14, с. 80].

Попри вкрай руйнівні наслідки збройної агресії Росії для соціально-економічного стану регіонів, органи місцевого самоврядування змогли адаптуватися до складних умов і забезпечити належну стійкість у бюджетній сфері. У результаті на загальнодержавному рівні було досягнуто виконання планових показників доходів загального фонду місцевих бюджетів, водночас процеси концентрації бюджетних ресурсів на центральному рівні й надалі становлять серйозну загрозу для розвитку фінансової децентралізації (рис. 1.6) [11].

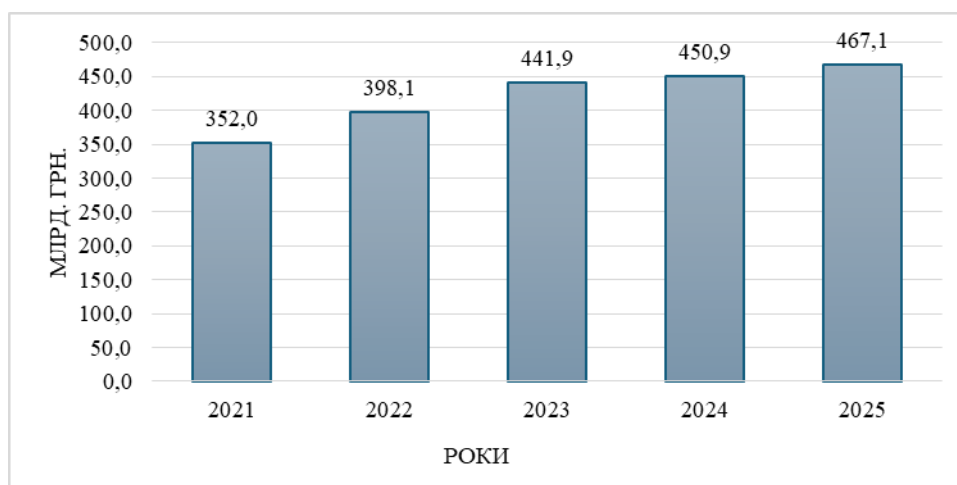

Рис. 1.6. Доходи загального фонду місцевих бюджетів (без трансфертів)

Дані свідчать про стале зростання доходів загального фонду місцевих бюджетів упродовж усього аналізованого періоду. У 2021 р. обсяг доходів становив 352,0 млрд. грн, у 2022 р. він зріс до 398,1 млрд. грн, що відображає позитивну динаміку наповнення місцевих бюджетів навіть на початковому етапі повномасштабної війни. У 2023 р. доходи продовжили зростати й досягли 441,9 млрд. грн, а у 2024 р. – 450,9 млрд. грн, що свідчить про збереження податкового потенціалу громад. Найвищого значення показник набув у 2025 р. – 467,1 млрд.

грн, що підтверджує здатність місцевих бюджетів забезпечувати надходження власних доходів без урахування трансфертів. Загалом динаміка графіка вказує на відносну стійкість доходної бази місцевих бюджетів в умовах війни, попри процеси централізації фінансових ресурсів [11].

О. Варченко та О. Шуст слушно зауважують, що ключовим випробуванням для фінансової системи держави в цілому і фінансової спроможності територіальних громад стало різке зростання видатків на сектор безпеки й оборони на тлі скорочення податкових надходжень, спричиненого війною. У 2025 р. обсяг видатків загального фонду державного бюджету на потреби безпеки та оборони досяг 2,1 трлн. грн, що за даними Міністерства фінансів становило 59,7 % від сукупних видатків фонду. За таких умов відсутність фінансової підтримки з боку міжнародних партнерів могла б призвести до затягування війни Росії проти України та істотного посилення економічних втрат для країни [6, с. 23].

Зміни істотно позначилися і на податковому регулюванні та системі фінансових преференцій. Традиційно податкові надходження формують базову частину бюджетних доходів і забезпечують виконання державними інституціями їхніх функцій, проте в сучасних умовах їх фіскальна роль зменшилася, тоді як значення грантової допомоги від іноземних держав і міжнародних фінансових організацій помітно зросло [17, с. 26]. З метою підтримки суб'єктів господарювання та мешканців територіальних громад було переглянуто підходи до оподаткування. Зокрема, запроваджено тимчасове звільнення або зниження ставок окремих місцевих податків і зборів, надано можливість відтермінування податкових зобов'язань для бізнесу, який зазнав втрат внаслідок бойових дій, а також посилено фінансову підтримку внутрішньо переміщених осіб і соціально вразливих категорій населення [10, с. 24].

На нашу думку, доцільно подати структуру фактичних надходжень загального фонду місцевих бюджетів без міжбюджетних трансфертів за 2021-2025 рр., оскільки цей період відображає результати функціонування місцевих фінансів у найбільш складних умовах тривалого воєнного стану та змінених правил бюджетного й податкового регулювання, що дає змогу об'єктивно оцінити актуальний стан власної дохідної бази територіальних громад і їх фінансову

спроможність. Дані табл. 1.3 свідчать, що у 2021–2025 рр. ключовим джерелом доходів загального фонду місцевих бюджетів залишався ПДФО, частка якого зросла з 60 % у 2021 р. до 68 % у 2022 р., а згодом скоротилася до 57 % у 2024–2025 рр. Одночасно спостерігається стійке зростання частки єдиного податку з 13 % у 2021 р. до 16 % у 2025 р., що вказує на посилення ролі малого підприємництва у формуванні місцевих бюджетів. Частка акцизного податку зросла з 3 % у 2021–2022 рр. до 7 % у 2025 р., що свідчить про підвищення значення непрямих податків. Плата за землю після падіння у 2022 р. (7 %) відновилася та стабілізувалася на рівні 9 % у 2024–2025 рр., тоді як податок на нерухоме майно зріс із 2 % до 3 % [11].

Таблиця 1.3

**Структура фактичних надходжень загального фонду місцевих бюджетів
за 2021-2025 рр.**

Показник	Роки				
	2021	2022	2023	2024	2025
Податок на доходи фізичних осіб, %	60	68 ↑	65 ↓	57 ↓	57 ↓
Єдиний податок, %	13	12 ↓	13 ↑	15 ↑	16 ↑
Податок на прибуток підприємств приватного сектору економіки, %	3	3	3	6 ↑	4 ↓
Плата за землю, %	10	7 ↓	8 ↑	9 ↑	9
Акцизний податок, %	3	3	5 ↑	6 ↑	7 ↑
Податок на нерухоме майно, %	2	1 ↓	2 ↑	3 ↑	3
Інші, %	9	6 ↓	4 ↓	4	4

Загалом така динаміка вказує на зниження домінування ПДФО та поступове переформатування структури доходів місцевих бюджетів у бік більш диверсифікованої, але менш стабільної податкової бази в умовах війни.

На думку Р. Фросіняк, надходження від місцевих податків і зборів у цілому зберігають відносну стабільність, хоча їх динаміка характеризується окремими коливаннями, що насамперед пов'язані зі змінами обсягів єдиного податку. Водночас у територіальному розрізі ці показники є нерівномірними та істотно залежать від специфіки розвитку окремих областей. Так, регіони, у яких відбулося зростання чисельності населення за рахунок внутрішньо переміщених осіб і які

стали центрами концентрації релокованого бізнесу, зафіксували помітне збільшення доходів місцевих бюджетів. Це засвідчує визначальну роль демографічних зрушень і економічної активності у формуванні фінансової спроможності територіальних громад [43, с. 88-89].

Доцільно зауважити, що особливої ваги набуває централізована підтримка з боку держави, яка через інструменти додаткових дотацій і субвенцій спрямовує ресурси територіальним громадам, що зазнали найбільших руйнувань або прийняли значну кількість внутрішньо переміщених осіб у період повномасштабного вторгнення, що відображено у табл. 1.4 [44, с. 62-63].

Таблиця 1.4

Інструменти державної підтримки ТГ України в умовах війни

Інструмент підтримки	Зміст	Призначення	Застосування
Базова дотація	Безповоротне фінансування, що надається з державного бюджету	Підтримання мінімально необхідного рівня фінансової спроможності громад	Спрямування коштів громадам з обмеженою власною дохідною базою
Освітня субвенція	Перерахування коштів із державного бюджету до місцевих бюджетів	Забезпечення функціонування системи загальної середньої освіти (оплата праці педагогів, утримання закладів освіти)	Гарантування безперервності освітніх послуг у період війни
Медична субвенція	Цільове фінансування, що передається для потреб закладів охорони здоров'я	Підтримка діяльності медичних установ, насамперед первинної ланки	Часто поєднується з централізованими закупівлями лікарських засобів
Субвенція на соціально-економічний розвиток	Кошти, що виділяються урядом для покриття нагальних потреб громад	Відновлення інфраструктурних об'єктів, комунальних установ, житлового фонду	Пріоритетне фінансування громадам, що зазнали руйнувань
Дотації з обласних бюджетів	Перерозподіл фінансових ресурсів на рівні області	Підтримка громад, які втратили частину доходів внаслідок бойових дій	Обсяги залежать від фінансових можливостей обл. військ. адміністрації
Субвенція на забезпечення ВПО	Фінансова допомога громадам, які прийняли ВПО	Забезпечення житлом, харчуванням, комунальними послугами та адаптаційними заходами	Компенсаційні виплати за кожен розміщену ВПО
Цільові програми регіональної підтримки	Комплексні заходи, що фінансуються за рахунок державних або донорських	Відновлення критичної інфраструктури, економічна підтримка, гуманітарні проекти	Програми USAID DOBRE, ініціативи Мінреінтеграції та ін.

	ресурсів		
Резервний фонд державного бюджету	Надзвичайне фінансування, що здійснюється за рішенням КМУ	Оперативне реагування на наслідки бойових дій, аварійні ситуації, невідкладні потреби	Застосовується у разі виникнення надзвичайних обставин
Гранти та допомога міжнародних організацій	Надання фінансових ресурсів безпосередньо громадам або через державні програми	Відновлення економіки, гуманітарна підтримка, розвиток підприємництва та енергоефективності	Програми ООН, GIZ, ЄС, ПРООН, МТД та інших міжнародних партнерів

В умовах війни фінансова спроможність територіальних громад дедалі більше залежить від здатності залучати додаткові фінансові ресурси, зокрема міжнародну допомогу, гранти, державні субвенції та підтримку гуманітарних організацій. Саме такі джерела дозволяють громадам компенсувати втрати власних доходів і підтримувати виконання ключових повноважень. Пріоритетним напрямом використання коштів стає відновлення інфраструктури, забезпечення соціальних програм, а також фінансування медичних і освітніх потреб населення, що безпосередньо впливає на збереження фінансової стійкості територіальних громад [44, с. 62-63].

Таким чином, у період воєнного стану фінансова спроможність територіальних громад зазнала суттєвих обмежень через централізацію бюджетних ресурсів і перерозподіл доходів на користь державного бюджету. Водночас громади зберегли відносну стійкість власної доходної бази та здатність виконувати ключові функції завдяки адаптації бюджетного управління і зростанню ролі місцевих податків. Вирішальним чинником підтримання фінансової стабільності стала державна й міжнародна допомога, яка дозволила компенсувати втрати доходів і забезпечити фінансування першочергових потреб.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТУ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ2.1. Соціально-економічна характеристика Ворохтянської
територіальної громади в умовах сучасних викликів

Ворохтянська територіальна громада є адміністративно-територіальною одиницею місцевого самоврядування в Україні, розташованою в Надвірнянському районі Івано-Франківської області з адміністративним центром у селищі міського типу Ворохта (далі смт. Ворохта). За даними офіційної інформації, загальна площа території громади становить приблизно 274,2 км², що обумовлює її просторову структуру та адміністративне управління територією. До складу громади входять два населені пункти: смт. Ворохта та с. Татарів, що формують її соціально-економічний та демографічний потенціал. Ворохтянська ТГ сформована на основі місцевих рад, що існували раніше, і має власні органи самоврядування, які здійснюють публічне управління та розвиток місцевої інфраструктури. За даними останніх оцінок, чисельність населення громади перевищує 6 тис. осіб, що визначає її середній рівень соціально-демографічної значущості серед інших ТГ України [8].

Карта Ворохтянської ТГ, як зазначено на офіційному сайті, подано нами в табл. 2.1 [8].

Таблиця 2.1

Карта Ворохтянської територіальної громади

Показник	Значення
Назва громади	Ворохтянська територіальна громада
Адміністративний центр	смт Ворохта
Юридична адреса ради	Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, смт Ворохта, вул. Д. Галицького, 41
Телефон/електронна пошта	(03434) 41455 / vorohta_sr@ukr.net
Загальна площа громади	274,2 км ²
Населені пункти в складі ТГ	смт Ворохта, с. Татарів
Населення (станом на 01.01.2026)	Всього 6012 осіб
Рік утворення місцевої ради	1962 р.
Відстань до районного центру	залізницею – 48 км; шосейними шляхами – 52 км

Такі дані охоплюють ключові адміністративно-територіальні та демографічні показники громади, що дозволяють характеризувати її як значущий місцевий осередок управління й соціального життя в межах Надвірнянського району Івано-Франківської області.

Керівництво Ворохтянської ТГ здійснює селищний голова О. Дзем'юк, який очолює раду та координує діяльність її виконавчих органів. Представництво інтересів жителів с. Татарів забезпечує староста Ю. Ясінський, який бере участь у вирішенні питань місцевого значення. Організаційне та адміністративне функціонування ради й виконавчого комітету забезпечують секретар ради Я. Білоус і керуючий справами виконавчого комітету Ю. Галик [8].

Основними функціями Ворохтянської ТГ є [8]:

- представлення та захист інтересів жителів громади в системі місцевого самоврядування;
- управління майном, що перебуває у комунальній власності громади;
- реалізація повноважень, визначених і переданих громаді відповідно до законодавства України;
- розроблення, ухвалення та впровадження програм соціально-економічного розвитку території;
- здійснення контролю за виконанням затверджених програм і використанням бюджетних ресурсів;
- забезпечення участі членів громади в процесах управління та вирішення питань місцевого значення.

Переваги Ворохтянської територіальної громади мають чітке кількісне підґрунтя, зафіксоване у Стратегії розвитку громади, яка подана на офіційному сайті (<https://vorokhtianska-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2023/07/18-sesiya-n.193.pdf>). Загальна площа Ворохтянської ТГ становить 274,2 км², при цьому лісовий фонд охоплює 26,1 тис. га, що формує потужний природно-ресурсний потенціал і визначає екологічну та рекреаційну спеціалізацію території. Значна частка лісів у структурі земельного фонду створює умови для розвитку туризму, рекреації та лісового господарства, а також забезпечує екологічну стабільність громади. Важливою перевагою громади є її демографічні показники. Чисельність

населення становить 6012 осіб, з яких 1410 осіб – це діти, віком до 18 років, що свідчить про відносно збережений людський потенціал та перспективи відтворення населення. У громаді налічується 1810 домогосподарств, що формує стабільну соціальну основу для розвитку місцевої інфраструктури та системи послуг. Суттєвою конкурентною перевагою Ворохтянської ТГ є розвинений туристичний сектор. На території громади функціонує 220 приватних туристичних садиб із загальною місткістю понад 4800 ліжко-місць, що забезпечує значний прийом туристів упродовж року. Близькість до курорту Буковель, наявність залізничного сполучення та входження частини території до Карпатського національного природного парку посилюють інвестиційну та туристичну привабливість громади й створюють передумови для сталого економічного розвитку [8].

Доцільно розглянути також, на нашу думку, структуру апарату управління Ворохтянської ТГ (рис. 2.1) [8].

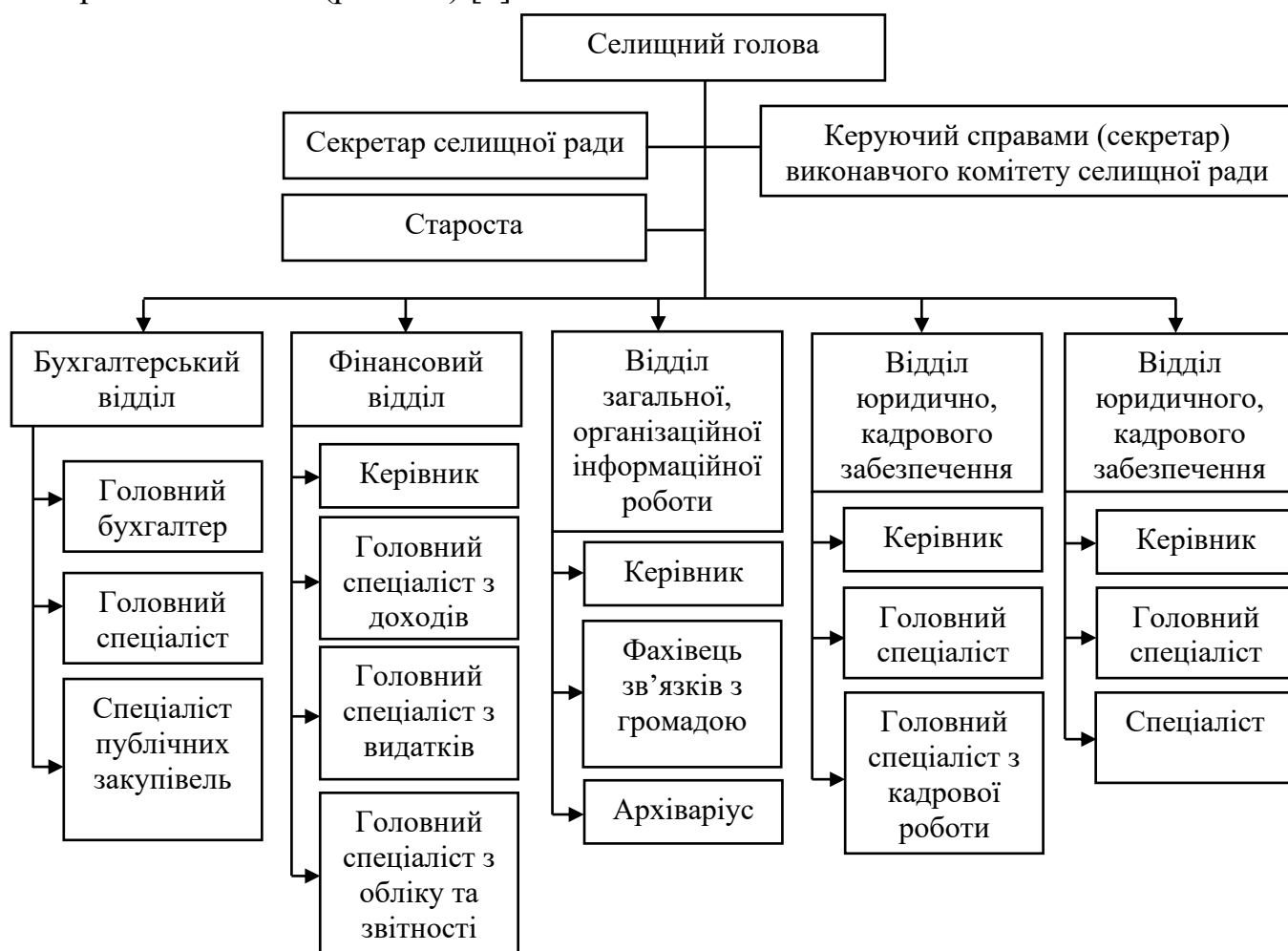

Рис. 2.1. Структура апарату управління Ворохтянської ТГ

Структура апарату управління Ворохтянської ТГ належить до лінійно-функціонального виду організаційних структур. Управління здійснюється за чіткою вертикаллю підпорядкування, у межах якої селищний голова виступає єдиним центром ухвалення управлінських рішень. Функціональні підрозділи, сформовані за основними напрямками діяльності, – фінансовим, бухгалтерським, організаційно-інформаційним та юридично-кадровим, які забезпечують спеціалізацію управлінської праці. Кожен відділ має власного керівника і виконавців, які реалізують визначені повноваження в межах своєї компетенції. Така структура поєднує централізоване керівництво з функціональним розподілом завдань і відповідає вимогам управління територіальною громадою. Окрім базових структурних підрозділів, в апараті управління Ворохтянської ТГ функціонують самостійні виконавчі органи галузевого спрямування. До них належать відділи архітектури, будівництва, житлово-комунального господарства та земельних відносин, туризму, зовнішніх зв'язків та інвестицій, а також Центр надання адміністративних послуг (далі ЦНАП), який забезпечує реалізацію адміністративних і реєстраційних функцій. Соціальну складову управління представляють відділ соціального захисту населення та служба у справах дітей, діяльність яких спрямована на забезпечення соціальних гарантій і захист прав вразливих категорій населення. Окремо в структурі виокремлено сектор цивільного захисту та мобілізаційної роботи, що відповідає за питання обороноздатності та безпеки громади, а також господарську групу, яка забезпечує функціонування адміністративних приміщень. Ми вважаємо, що така структура свідчить про комплексний підхід до управління громадою та охоплення ключових сфер її життєдіяльності.

Структура господарської діяльності Ворохтянської територіальної громади характеризується високою концентрацією у сфері торгівлі та туристичних послуг за одночасної відсутності потужної виробничої бази. Така модель забезпечує відносну фінансову стабільність у періоди активного туристичного сезону, проте підвищує вразливість громади до сезонних коливань, економічних криз та безпекових ризиків воєнного часу (табл. 2.2).

Структура суб'єктів господарської діяльності Ворохтянської ТГ за 2025 р.

Вид діяльності	Кількість суб'єктів, од.	Частка, %
Сільське, лісове та рибне господарство	3	0,8
Добувна промисловість	0	-
Переробна промисловість	0	-
Енергетика	0	-
Водопостачання, каналізація	1	0,3
Будівництво	8	2,0
Оптова та роздрібна торгівля	150	37,7
Транспорт і логістика	5	1,3
Тимчасове розміщення та харчування	220	55,3
Інформація та телекомунікації	2	0,5
Фінансова діяльність	2	0,5
Операції з нерухомістю	0	-
Професійна діяльність	0	-
Адміністративне обслуговування	0	-
Державне управління	1	0,3
Освіта	4	1,0
Охорона здоров'я	2	0,5
Усього	398	100,0

Результати табл. 2.2 свідчать про чітко виражену туристично-сервісну спеціалізацію економіки Ворохтянської ТГ у 2025 р., оскільки найбільшу частку суб'єктів господарювання становлять підприємства тимчасового розміщення та харчування – 220 од., або 55,3 % від загальної кількості. Вагоме місце посідає оптова та роздрібна торгівля, яка налічує 150 суб'єктів, або 37,7 %, що вказує на орієнтацію економіки громади на обслуговування туристичного потоку та внутрішнього попиту. Водночас у громади фактично відсутній виробничий сектор, оскільки у сферах переробної та добувної промисловості, енергетики, операцій з нерухомістю та професійної діяльності не зареєстровано жодного суб'єкта. Будівництво та транспортно-логістична сфера представлені обмежено – відповідно 8 суб'єктів (2,0 %) і 5 суб'єктів (1,3 %), що стримує інфраструктурний та інвестиційний розвиток території. Соціальна сфера охоплює лише 7 суб'єктів у галузях освіти й охорони здоров'я, що становить 1,5 % від загальної кількості та свідчить про високу залежність цих напрямів від бюджетного фінансування. Сформована структура економіки є наслідком адаптації громади до умов російсько-української війни, у межах яких пріоритет надається сферам із швидкою оборотністю капіталу та стабільним попитом.

Для поглибленої оцінки галузевої спрямованості економіки Ворохтянської ТГ та ролі окремих підприємств у формуванні місцевого бюджету проаналізовано структуру найбільших платників податків за 2020 р. (табл. 2.3)

Таблиця 2.3

Найбільші платники податків Ворохтянської ТГ за 2025 р.

Назва підприємства	ПДФО	Акциз	Плата за землю	Податок на нерухомість	Усього
ТОВ «ОККО-ДРАЙВ», грн.	–	3500000	–	–	3500000
ДП «Ворохтянський лісгосп», грн.	1048656,0	–	198609	–	1247265
ТОВ «АТБ-МАРКЕТ», грн.	955751,31	1003906	–	–	1959657
ТОВ «АТБ Інвест»	–	–	12518,6	–	12518
АТ «Українська залізниця», грн.	149127,31	–	4514078	–	4663205
ПОГ «НФСТ Колос», грн.	–	–	–	30000	30000

Подана таблиця свідчить про високу концентрацію податкових надходжень Ворохтянської ТГ у 2025 р. в обмеженій кількості великих підприємств, що формує залежність бюджету громади від окремих платників. Найбільший внесок забезпечили АТ «Українська залізниця» — 4663205 грн. та ТОВ «ОККО-ДРАЙВ» — 3500000 грн., що підтверджує провідну роль транспортної та паливної сфер у формуванні доходів бюджету. Вагомими платниками також виступили ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» із сумою 1959657 грн. та ДП «Ворохтянський лісгосп» — 1247265 грн., що відображає значення торгівлі та лісового господарства для економіки громади. Низька частка надходжень від інших суб'єктів свідчить про обмежену диверсифікацію податкової бази та підвищує фінансові ризики місцевого бюджету в умовах воєнної нестабільності.

Суттєвою проблемою громади залишається відсутність актуальної та повної інформації про структуру зайнятості фізичних осіб-підприємців, що свідчить про поширення тіньової економіки та ускладнює ефективне фінансове планування.

У межах соціально-економічної характеристики Ворохтянської ТГ доцільно використовувати показники звітів за 2022–2025 рр., які відображають реальну економічну діяльність і галузеву спеціалізацію громади в умовах повномасштабної війни. Увагу слід приділити видаткам на економічну діяльність, туризм і житлово-комунальне господарство як ключовим індикаторам розвитку

інфраструктури та здатності громади забезпечувати базові умови життєдіяльності (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Економічна діяльність Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр.

Показник, грн.	2023 р.		2024 р.		2025 р.	
	Профінанс.	% викон.	Профінанс.	% викон.	Профінанс.	% викон.
Здійснення заходів із землеустрою	77000	77%	-	-	388637	77,7%
Оплата послуг (крім комунальних)	77000	77%	-	-	388637	77,7%
Реалізація програм і заходів в галузі туризму та курортів	37000	100%	97782	65,2%	1136958,7	62,9%
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	18000	100%	38116,43	54,4%	564448,7	88,8%
Оплата послуг (крім комунальних)	37000	100%	16182	32,4%	280510	98,9%
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	-	-	4961,2	93,6%	292000	32,8%
Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури за рахунок коштів місцевого бюджету	1938848,4	97,1%	2543250	94,2%	3398448,1	89,4%
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	1938848,4	97,1%	2543250	94,2%	3398448,1	89,4%
Усього	4123696,8	96,3%	5243541,6	92,4%	4924043,7	80,6%

Ми дослідили нерівномірну динаміку фінансування економічної діяльності Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр., що свідчить про поступове ускладнення реалізації бюджетних програм в умовах воєнного стану. У 2023 р. загальний обсяг профінансованих видатків становив 4123696,8 грн. за рівня виконання 96,3 %, що характеризує високий рівень бюджетної дисципліни та ефективне планування видатків. Основні кошти спрямовувалися на утримання дорожньої інфраструктури та субсидії підприємствам у сумі по 1938848,4 грн. із виконанням 97,1 %, що свідчить про орієнтацію бюджету на підтримку базових економічних процесів. У 2024 р. обсяг фінансування зріс до 5243541,6 грн., однак рівень виконання знизився до 92,4 %, що вказує на зростання труднощів у реалізації запланованих заходів. Найбільшими статтями залишалися видатки на дорожню інфраструктуру та трансферти підприємствам – по 2543250 грн. із виконанням

94,2 %. Водночас низький рівень виконання за окремими напрямками, зокрема оплатою послуг (32,4 %) та матеріально-технічним забезпеченням (54,4%), свідчить про недостатню узгодженість між плануванням і фактичними потребами. У 2025 р. загальний обсяг профінансованих видатків скоротився до 4924043,7 грн., а рівень виконання знизився до 80,6 %, що є найнижчим показником за досліджуваний період. Значні кошти спрямовувалися на розвиток дорожньої інфраструктури та підтримку підприємств – по 3398448,1 грн. із виконанням 89,4 %, що підтверджує збереження пріоритетності інфраструктурних і підтримувальних напрямів. Водночас фінансування придбання обладнання довгострокового користування виконано лише на 32,8 %, а реалізація програм у сфері туризму – на 62,9 %, що вказує на скорочення інвестиційної та розвиткової складової бюджету.

Таким чином, соціально-економічний розвиток Ворохтянської ТГ в умовах воєнного стану характеризується домінуванням туристично-сервісного сектору, обмеженою диверсифікацією економіки та високою залежністю від окремих джерел доходів. Нерівномірна динаміка фінансування, зниження рівня виконання видатків і концентрація податкових надходжень формують додаткові ризики для фінансової стійкості громади.

2.2. Оцінка фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади у період воєнного часу

Бюджет ТГ формується за рахунок загального та спеціального фондів, які забезпечують фінансування поточних і розвиткових потреб території, що дає змогу поєднувати стабільні джерела надходжень із цільовими ресурсами, спрямованими на реалізацію окремих програм. Структура доходів бюджету характеризується домінуванням податку на доходи фізичних осіб, акцизного податку та місцевих податків і зборів, що свідчить про орієнтацію фінансової системи громади на сферу торгівлі, послуг і підприємницької діяльності. Водночас наявність неподаткових надходжень і коштів спеціального фонду

розширює фінансові можливості громади та сприяє реалізації інфраструктурних і соціальних проєктів. Видаткова частина бюджету орієнтована на забезпечення першочергових потреб громади, утримання соціальної інфраструктури, розвиток дорожнього господарства та підтримку комунальної сфери. Фінансування видатків здійснюється з урахуванням реальних фінансових можливостей бюджету та пріоритетів соціально-економічного розвитку території.

Оцінка фінансової спроможності Ворохтянської ТГ доцільно розпочати з оцінки показників доходів і видатків загального фонду бюджету. Дослідження цих показників у взаємозв'язку дає змогу визначити здатність громади формувати фінансові ресурси та раціонально їх використовувати. Порівняльний аналіз доходної і видаткової частин бюджету дозволяє оцінити рівень фінансової стабільності та достатність коштів для забезпечення основних потреб громади. Такий підхід забезпечує цілісне бачення фінансового стану та створює основу для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Динаміка суми доходів (без трансфертів) та видатків загального фонду
Ворохтянської ТГ за 2023-2025 рр.**

Показник	Роки			Відхилення			
	2023	2024	2025	Абсолютне (+/-)		Відносне (%)	
				2024/2023	2025/2024	2024/ 2023	2025/ 2024
Доходи загального фонду (без трансфертів), грн	62801592,24	65750200	113874683,78	2948607,76	48124483,8	4,7	73,2
Видатки загального фонду (без трансфертів), грн	85414677,43	96909600	118556555,91	11494922,6	21646955,9	13,5	22,3

У 2023–2024 рр. доходи загального фонду Ворохтянської ТГ зросли з 62801592,24 грн. до 65750200 грн., тобто на 2948607,76 грн. або на 4,7 %, що свідчить про помірне посилення фінансової бази громади. У 2025 р. зафіксовано різке зростання доходів до 113874683,78 грн., що на 48124483,8 грн. більше, ніж у 2024 р., або на 73,2 %, і вказує на суттєве розширення бюджетних можливостей. Водночас видатки загального фонду зросли з 85414677,43 грн. у 2023 р. до

118556555,91 грн. у 2025 р., що супроводжувалося підвищенням темпів їх зростання у 2024–2025 рр. на 21646955,9 грн. (22,3 %), що свідчить про посилення бюджетного навантаження та зростання фінансових потреб громади (рис. 2.2).

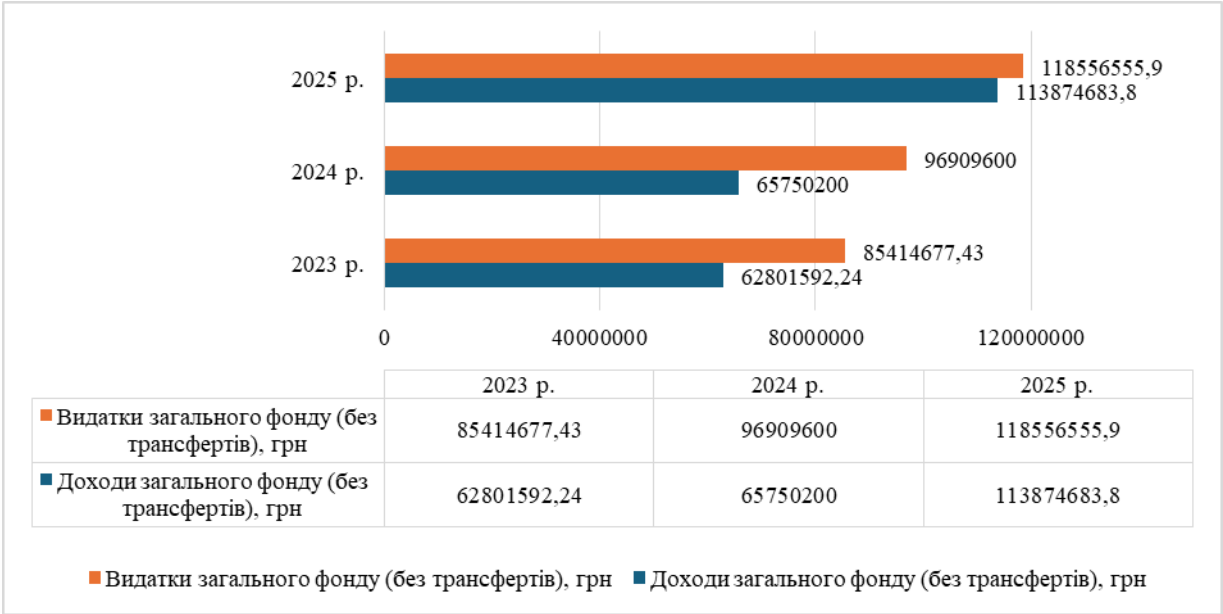

Рис. 2.2. Динаміка суми доходів та видатків загального фонду (без трансфертів) Ворохтянської ТГ за 2023-2025 рр.

Для поглибленої оцінки фінансової спроможності Ворохтянської ТГ динаміку доходів і видатків загального фонду (без трансфертів) доцільно доповнити розрахунком показників їх збалансованості та сальдо бюджету (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Коефіцієнти співвідношення доходів і видатків (без трансфертів) Ворохтянської ТГ за 2023-2025 рр.

Рік	Доходи (без трансфертів), грн.	Видатки (без трансфертів), грн.	Сальдо бюджету, грн.	Коефіцієнт збалансованості (Доходи / Видатки)
2023	62801592,24	85414677,43	–22613085,19	0,74
2024	65750200	96909600	–31159400,00	0,68
2025	113874683,78	118556555,91	–4681872,10	0,96

У 2023 р. доходи загального фонду без трансфертів становили 62801592,24 грн., тоді як видатки – 85414677,43 грн., унаслідок чого сформувався дефіцит у розмірі 22613085,19 грн. при коефіцієнті збалансованості 0,74, що свідчить про

суттєву фінансову залежність громади від зовнішніх надходжень. У 2024 р. дисбаланс посилювався: за доходів 65750200,00 грн. та видатків 96909600,00 грн. дефіцит зріс до 31159400,00 грн., а коефіцієнт знизився до 0,68, що вказує на погіршення фінансової спроможності та зростання ризиків незабезпечення власними ресурсами поточних потреб. У 2025 р. ситуація істотно покращилася, оскільки доходи зросли до 113874683,78 грн., а видатки – до 118556555,91 грн., унаслідок чого дефіцит скоротився до 4681872,10 грн., а коефіцієнт підвищився до 0,96, наблизившись до нормативного рівня. Відсутність профіциту протягом усього періоду свідчить про те, що громада не формувала власних фінансових резервів, однак тенденція до зменшення дефіциту у 2025 р. відображає поступове зміцнення бюджетної самодостатності (рис. 2.3).

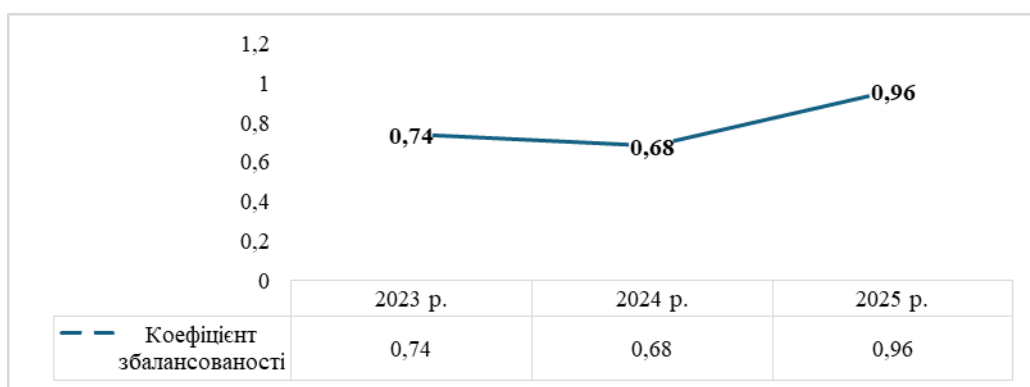

Рис. 2.3. Коефіцієнти співвідношення доходів і видатків (без трансфертів) Ворохтянської ТГ за 2023-2025 рр.

Загалом динаміка коефіцієнта збалансованості від 0,74 у 2023 р. до 0,96 у 2025 р. підтверджує підвищення фінансової спроможності Ворохтянської ТГ, зменшення залежності від трансфертів і посилення її здатності самостійно забезпечувати виконання основних бюджетних зобов'язань.

Для комплексної оцінки фінансової спроможності Ворохтянської ТГ доцільно проаналізувати структуру доходів (табл. 2.7) і видатків (табл. 2.8) загального фонду, оскільки їх співвідношення відображає рівень бюджетної збалансованості, стабільність фінансових ресурсів та ефективність їх використання в умовах воєнного стану.

Аналіз структури доходів Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр. свідчить, що ключовим бюджетоформувальним джерелом упродовж усього періоду залишався

податок на майно, частка якого коливалася від 21,9 % у 2024 р. до 30,2 % у 2025 р., що вказує на високу залежність фінансової спроможності громади від земельних ресурсів і об'єктів нерухомості.

Таблиця 2.7

Структура доходів Ворохтянської ТГ за 2023-2025 рр.

Джерело надходжень, грн	2023 р.	Питома вага, %	2024 р.	Питома вага, %	2025 р.	Питома вага, %
ПДФО	21554011,41	21,4	24832000	24,5	27123486,14	17,5
Рентна плата	2627227,11	2,6	2459800	2,4	2956635,61	1,9
Акцизний податок	12301306,72	12,2	15434700	15,3	23051277,73	14,8
Податок на майно	29131249,37	28,9	22154900	21,9	46915874,55	30,2
Туристичний збір	1323127,54	1,3	1622500	1,6	1817814,67	1,2
Єдиний податок	6183140,71	6,1	9225500	9,1	11092286,10	7,1
Неподаткові надходження	175332,63	0,2	658300	0,7	899541,98	0,6
Спеціальний фонд	2518 876,13	2,5	1492600	1,5	2276882,32	1,5
Разом	100667868,37	100	101180500	100	155300134,31	100

Друге місце у структурі доходів посідав податок на доходи фізичних осіб, питома вага якого зросла з 21,4 % у 2023 р. до 24,5 % у 2024 р., однак у 2025 р. знизилася до 17,5 %, що свідчить про погіршення ситуації на ринку праці, зменшення фонду оплати праці та послаблення економічної активності населення. Значну роль у формуванні бюджету також відігравав акцизний податок, частка якого зросла з 12,2 % у 2023 р. до 15,3 % у 2024 р. і залишалася високою у 2025 р. (14,8 %), що вказує на посилення залежності бюджету від споживання пального та підакцизної продукції. Частка єдиного податку в межах 6,1–9,1 % свідчить про наявність малого підприємництва в громаді, проте її нестабільна динаміка відображає вразливість бізнес-середовища до воєнних і економічних ризиків. Низька питома вага туристичного збору, неподаткових надходжень і спеціального фонду (у сукупності не перевищує 4–5 %) свідчить про недостатнє використання рекреаційного потенціалу громади та обмежену диверсифікацію джерел доходів, що підвищує ризики фінансової нестійкості бюджету в середньостроковій перспективі.

Структура видатків Ворохтянської ТГ у 2023–2025 рр. подана в табл. 2.8 з метою визначення пріоритетних напрямів використання бюджетних коштів,

оцінки рівня соціальної орієнтованості бюджету та виявлення особливостей розподілу фінансових ресурсів в умовах воєнного стану.

Таблиця 2.8

Структура видатків Ворохтянської ТГ за 2023-2025 рр.

Видатки, тис. грн	2023 р.	Питома вага, %	2024 р.	Питома вага, %	2025 р.	Питома вага, %
Апарат управління	16117423,81	17,7	19788730,00	18,4	19728147,79	14,7
Освіта	49809247,91	54,6	54241420,00	50,5	74821478,55	55,6
Охорона здоров'я	504380,00	0,6	820000,00	0,8	999702,04	0,7
Соц. забезпечення	6807878,37	7,5	8667190,00	8,1	9413723,60	7,0
Культура і мистецтво	4028972,80	4,4	3202530,00	3,0	5447460,54	4,0
Фізична культура і спорт	1162153,98	1,3	1349680,00	1,3	2604908,91	1,9
Житлово-комунальне господарство	8572794,82	9,4	8694850,00	8,1	11695424,49	8,7
Економічна діяльність	3194398,40	3,5	2949130,00	2,7	4924043,73	3,7
Інша діяльність	159985,00	0,2	5499180,00	5,1	3663790,17	2,7
Інша діяльність (міжбюджетні трансферти)	1387679,50	1,5	2119540,00	2,0	1266530,00	0,9
Спеціальний фонд	5728515,91	6,3	10422600,00	9,7	16008653,91	11,9
Разом	91143193,34	100	107332200,00	100	134565209,82	100

Структура видатків Ворохтянської ТГ у 2023–2025 рр. свідчить про стабільну соціальну орієнтацію бюджету, оскільки найбільшу питому вагу в усі роки займає освіта – від 50,5 % у 2024 р. до 55,6 % у 2025 р., що вказує на пріоритетність інвестицій у людський капітал та збереження освітньої мережі в умовах війни. Висока частка видатків на апарат управління (14,7–18,4 %) свідчить про значне навантаження на бюджет у сфері адміністративного забезпечення та обмежує можливості перерозподілу коштів на розвиткові напрями. Помірна частка житлово-комунального господарства (8,1–9,4 %) і соціального забезпечення (7,0–8,1 %) підтверджує орієнтацію громади на підтримку базових умов життєдіяльності населення та соціальної стабільності. Зростання питомої ваги спеціального фонду з 6,3 % у 2023 р. до 11,9 % у 2025 р. вказує на посилення ролі цільового фінансування, інвестиційних проєктів і капітальних вкладень у структурі видатків. Водночас відносно низька частка економічної діяльності, фізичної культури та охорони здоров'я свідчить про обмежені можливості

громади щодо стимулювання економічного зростання та модернізації соціальної інфраструктури, що зберігає її залежність від трансфертів і сезонних доходів.

Для аналізу співвідношення загальної суми доходів і видатків Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр. доцільно розглянути рис. 2.4 з метою оцінки рівня фінансової спроможності громади, визначення ступеня збалансованості бюджету та виявлення тенденцій формування фінансової спроможності в умовах сучасних соціально-економічних викликів.

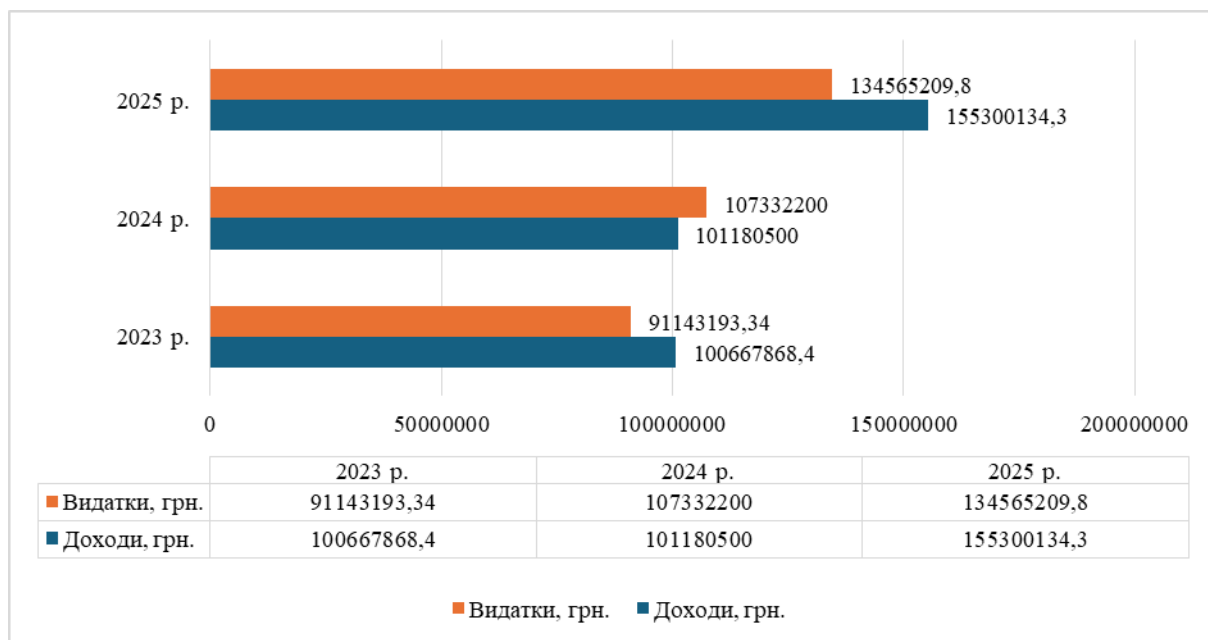

Рис. 2.4. Динаміка доходів та видатків Ворохтянської ТГ за 2023-2025 рр.

Подане співвідношення доходів і видатків Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр. свідчить про змінну фінансову рівновагу бюджету в умовах нестабільності через війну. У 2023 р. доходи становили 100667868,4 грн., а видатки – 91143193,34 грн., що забезпечило профіцит у розмірі 9514675,06 грн. і вказує на наявність резерву фінансової спроможності. У 2024 р. ситуація змінилася: видатки зросли до 107332200 грн., тоді як доходи становили лише 101180500 грн., унаслідок чого сформувався дефіцит у сумі 6151700 грн., що свідчить про посилення бюджетного навантаження. У 2025 р. доходи суттєво перевищили видатки – відповідно 155300134,3 грн. і 134565209,8 грн., що забезпечило профіцит у 20734924,5 грн. і вказує на помітне зміцнення фінансової спроможності громади.

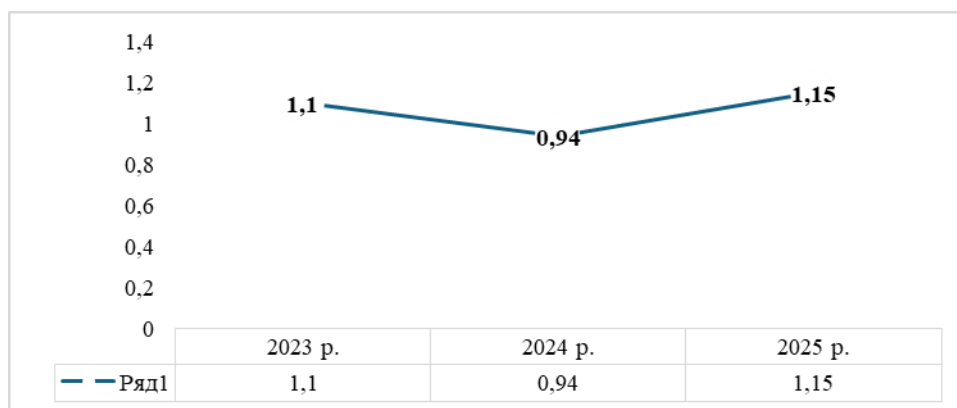
Для поглибленого аналізу доцільно застосувати розрахунок коефіцієнта бюджетної збалансованості як відношення доходів до видатків (табл. 2.9). Аналіз коефіцієнтів співвідношення доходів і видатків Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр. свідчить про нестабільну, але загалом керовану фінансову спроможність громади. У 2023 р. коефіцієнт збалансованості становив 1,1, що означає перевищення доходів над видатками і вказує на наявність фінансового резерву. У 2024 р. коефіцієнт знизився до 0,94, що свідчить про зростання навантаження на фінансову систему громади та обмеження ресурсної бази в умовах воєнної нестабільності. Водночас у 2025 р. ситуація істотно покращилася: коефіцієнт збалансованості зріс до 1,15, що підтверджує відновлення платоспроможності та посилення фінансової спроможності.

Таблиця 2.9

**Коефіцієнти співвідношення доходів і видатків Ворохтянської ТГ
за 2023-2025 рр.**

Рік	Доходи, грн.	Видатки, грн.	Сальдо бюджету, грн.	Коефіцієнт збалансованості (Доходи / Видатки)
2023	100667868,4	91143193,34	+9514675,06	1,10
2024	101180500	107332200	–6151700	0,94
2025	155300134,3	134565209,8	+20734924,5	1,15

Подана динаміка свідчить, що Ворохтянська ТГ здатна адаптувати бюджетну політику до зовнішніх викликів, однак збереження фінансової спроможності потребує постійного контролю за рівнем видатків і диверсифікації джерел доходів (рис. 2.5).

**Рис. 2.5. Коефіцієнти співвідношення доходів і видатків Ворохтянської ТГ
за 2023-2025 рр.**

Рівень виконання доходів і видатків бюджету Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр., характеризується нерівномірністю та наявністю фінансових дисбалансів. У 2023 р. доходи були виконані на рівні 105,75 %, тоді як видатки – на 89,37 %, що свідчить про перевиконання дохідної частини за одночасного недофінансування окремих запланованих напрямів. У 2024 р. ситуація погіршилася: доходи виконано лише на 87,4 %, а видатки – на 88,23 %, що вказує на обмеженість фінансових ресурсів і зниження бюджетної дисципліни. У 2025 р. доходи бюджету були виконані на рівні 108,05 %, однак рівень виконання видатків становив лише 86,63 %, що свідчить про наявність значних невикористаних бюджетних призначень та стримування фінансування окремих програм розвитку. Така ситуація вказує на дисбаланс між мобілізацією доходів і їх практичним використанням (рис. 2.6).

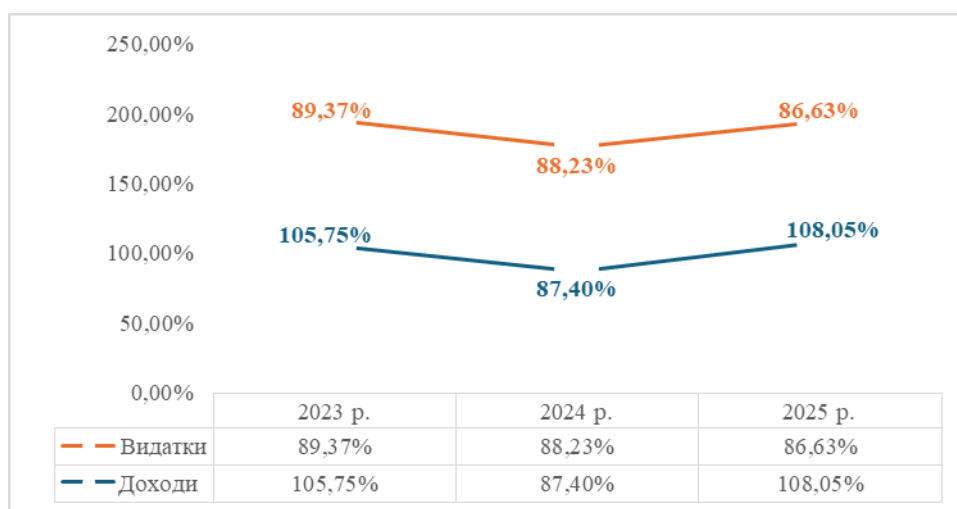

Рис. 2.6. Рівень виконання доходів і видатків Ворохтянською ТГ

Загалом, впродовж 2023–2025 рр. видаткова частина бюджету систематично не досягала 90 % виконання, тоді як показники доходів істотно коливалися — від 87,4 % до 108,05 %, що свідчить про нестабільність фінансового планування, обмежену прогнозованість бюджетних процесів та потребу в удосконаленні механізмів управління фінансовою спроможністю громади.

Фінансова звітність Ворохтянської ТГ подана в додатку А.

Таким чином, фінансова спроможність Ворохтянської ТГ за 2023–2025 рр. формувалася в умовах підвищеного навантаження на бюджет, нестабільності

доходної бази та постійної потреби в коригуванні видаткових пріоритетів. Сукупність виявлених тенденцій підтверджує, що рівень бюджетної стійкості громади визначається не лише обсягами надходжень, а й якістю їх планування та ефективністю використання фінансових ресурсів.

2.3. Проблеми та виклики фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади у період воєнного часу

В умовах воєнного часу фінансова система територіальних громад зазнає суттєвого впливу зовнішніх і внутрішніх чинників, що ускладнюють процеси формування та використання бюджетних ресурсів. Зростання соціальних потреб, скорочення окремих джерел надходжень і нестабільність економічного середовища посилюють навантаження на місцеві бюджети. За таких обставин питання фінансової спроможності набуває особливої актуальності та потребує ґрунтовного осмислення.

У результаті проведеного аналізу доходної та видаткової частин бюджету Ворохтянської ТГ, рівня їх збалансованості та структури фінансових ресурсів (див. підрозділ 2.2) було виявлено низку системних проблем, що негативно впливають на фінансову спроможність громади в умовах воєнного часу. Їх узагальнення дає змогу окреслити ключові чинники фінансової нестійкості та обґрунтувати напрями подальшого вдосконалення бюджетної політики (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Проблеми та виклики фінансової спроможності бюджету Ворохтянської ТГ

Проблема	Прояв за результатами аналізу	Наслідки для фінансової спроможності
Обмеженість власної доходної бази	Дефіцит загального фонду у 2023–2024 рр. на рівні 22613085,19 грн. і 31159400,00 грн.; коефіцієнт збалансованості 0,74–0,68	Посилення залежності від зовнішніх джерел фінансування та зниження бюджетної самостійності
Неефективна структура видатків	Висока частка адміністративних витрат (до 18,4 % у 2024 р.); виконання видатків на рівні 86,63–89,37 %	Обмеження фінансування розвитку та зниження результативності використання коштів

Висока залежність від міжбюджетних трансфертів	Стійкий дефіцит власних ресурсів і нестача доходів без трансфертів	Зменшення фінансової автономії та нестабільність бюджетного планування
Обмежене залучення альтернативних джерел фінансування	Низька частка позабюджетних і міжнародних ресурсів у структурі фінансування	Втрата можливостей для інвестиційного та інфраструктурного розвитку
Недостатній рівень цифровізації фінансового управління	Обмежене використання сучасних інструментів контролю та моніторингу	Зниження прозорості, оперативності управління та ефективності витрат

Обмеженість власної дохідної бази Ворохтянської ТГ чітко проявляється в результатах аналізу загального фонду без трансфертів, наведеного в підрозділі 2.2. У 2023–2024 рр. доходи громади систематично не покривали обсягів видатків, унаслідок чого сформувався дефіцит у розмірі 22613085,19 грн. у 2023 р. та 31159400,00 грн. у 2024 р., а коефіцієнт збалансованості знизився з 0,74 до 0,68. Така ситуація свідчить про недостатність власних фінансових ресурсів для забезпечення поточних потреб і змушує громаду орієнтуватися на залучення зовнішніх джерел фінансування. Аналіз структури доходів (див. табл. 2.7) підтверджує, що дохідна база має обмежений і недостатньо диверсифікований характер, оскільки понад половину надходжень формують податок на майно, ПДФО та акцизний податок, тоді як частка неподаткових доходів і спеціального фонду залишається незначною. Нестабільна динаміка ПДФО та єдиного податку у 2023–2025 рр. додатково вказує на вразливість бюджету до економічних і воєнних ризиків. У результаті громада має обмежені можливості самостійного нарощування доходів та формування фінансових резервів.

А тому, дефіцит загального фонду за 2023–2025 рр. у поєднанні з низькими значеннями коефіцієнта збалансованості та вузькою структурою доходів свідчить про недостатню фінансову самостійність Ворохтянської ТГ, що посилює її залежність від міжбюджетних трансфертів і зовнішньої підтримки, знижує гнучкість бюджетної політики та ускладнює реалізацію довгострокових програм соціально-економічного розвитку в умовах воєнного часу.

Неефективна структура видатків Ворохтянської ТГ чітко простежується в результатах аналізу, наведених в табл. 2.8 та показниках виконання бюджету. Впродовж 2023–2024 рр. частка витрат на утримання апарату управління залишалася надмірно високою і сягала 17,7 % у 2023 р. та 18,4 % у 2024 р., що

свідчить про значну концентрацію фінансових ресурсів на адміністративних потребах на шкоду розвитку соціальної та економічної інфраструктури. Навіть у 2025 р. цей показник зберігався на рівні 14,7 %, що продовжувало обмежувати можливості перерозподілу коштів на пріоритетні напрями. Поряд із цим аналіз рівня виконання видатків засвідчує системні проблеми бюджетного планування та використання ресурсів. У 2023–2025 рр. видаткова частина бюджету виконувалася лише на рівні 89,37 %, 88,23 % та 86,63 % відповідно, що вказує на хронічне недофінансування окремих запланованих програм і нездатність у повному обсязі реалізувати затверджені бюджетні зобов'язання. Така ситуація свідчить не стільки про економію коштів, скільки про обмеженість фінансових ресурсів і слабку узгодженість між плановими та фактичними показниками.

Поєднання високої питомої ваги адміністративних витрат із низьким рівнем виконання видатків свідчить про нераціональну структуру бюджетних видатків Ворохтянської ТГ, що знижує результативність використання фінансових ресурсів, послаблює інвестиційний і розвитковий потенціал громади та ускладнює забезпечення її довгострокової фінансової спроможності в умовах воєнного часу.

Висока залежність Ворохтянської ТГ від міжбюджетних трансфертів чітко проявляється в поданих показниках доходів і видатків загального фонду без урахування зовнішніх надходжень. Впродовж 2023–2024 рр. власні доходи громади систематично не покривали обсягів необхідних видатків, що підтверджується дефіцитом у сумі 22613085,19 грн. у 2023 р. та 31159400,00 грн. у 2024 р. за коефіцієнта збалансованості 0,74 і 0,68 відповідно. Такі значення свідчать про обмежену здатність громади самостійно фінансувати поточні потреби та про вимушену орієнтацію на залучення трансфертних ресурсів. Аналіз структури доходів також підтверджує недостатню диверсифікацію власної доходної бази, оскільки основну частку надходжень формують податок на майно, ПДФО та акцизний податок, тоді як частка неподаткових надходжень і спеціального фонду не перевищує 4–5 %. Така структура робить бюджет громади вразливим до змін економічної кон'юнктури, коливань ділової активності та зовнішніх кризових факторів, зокрема в умовах воєнного стану. Обмежені можливості мобілізації альтернативних джерел доходів знижують рівень

фінансової гнучкості та посилюють потребу в державній підтримці. Незважаючи на покращення ситуації у 2025 р., коли коефіцієнт збалансованості зріс до 0,96, а дефіцит скоротився до 4681872,10 грн., громада все ще не досягла повної самодостатності у формуванні фінансових ресурсів. Відсутність стабільного профіциту та власних резервів свідчить про збереження структурної залежності від міжбюджетних трансфертів, що обмежує фінансову автономію Ворохтянської ТГ, ускладнює довгострокове планування та підвищує ризики дестабілізації бюджету в разі скорочення зовнішнього фінансування.

Обмежене залучення альтернативних джерел фінансування Ворохтянської ТГ чітко простежується у структурі доходів бюджету та співвідношенні власних ресурсів і видатків. Упродовж 2023–2025 рр. фінансова база громади формувалася переважно за рахунок податку на майно, ПДФО та акцизного податку, тоді як частка неподаткових надходжень і спеціального фонду стабільно залишалася низькою та не перевищувала 4–5 % у загальному обсязі доходів. Це свідчить про недостатнє використання можливостей залучення позабюджетних коштів, грантового фінансування, інвестиційних ресурсів і міжнародної технічної допомоги. Аналіз динаміки доходів і видатків загального фонду без трансфертів також підтверджує обмеженість альтернативних фінансових джерел, оскільки у 2023–2024 рр. власні надходження не забезпечували покриття бюджетних потреб, що зумовило дефіцит у розмірі 22613085,19 грн. і 31159400,00 грн. відповідно. За таких умов громада була змушена орієнтуватися переважно на традиційні податкові ресурси та міжбюджетну підтримку, не компенсуючи нестачу коштів за рахунок зовнішніх інвестиційних і донорських програм. Низька роль спеціального фонду, частка якого зросла лише з 2,5 % у 2023 р. до 1,5 % у 2025 р., а також незначний обсяг неподаткових надходжень свідчать про слабку проєктну активність громади та обмежену участь у конкурсах міжнародної фінансової допомоги, що звужує можливості реалізації інфраструктурних, соціальних і відновлювальних проєктів без додаткового навантаження на основний бюджет.

А тому, недостатній рівень залучення позабюджетних і міжнародних ресурсів знижує фінансову гнучкість Ворохтянської ТГ, обмежує її інвестиційний потенціал та посилює залежність від внутрішніх і трансфертних надходжень. За

відсутності стабільних альтернативних джерел фінансування громада залишається вразливою до економічних і воєнних ризиків, що ускладнює формування довгострокової стратегії розвитку та забезпечення стійкої фінансової спроможності.

Недостатній рівень цифровізації фінансового управління у Ворохтянській ТГ проявляється в обмеженому застосуванні сучасних електронних систем для бюджетного планування, контролю та моніторингу використання коштів. За таких умов фінансові процеси значною мірою залишаються залежними від ручної обробки інформації та фрагментарних електронних ресурсів, що знижує оперативність управлінських рішень і ускладнює своєчасне реагування на відхилення від запланованих показників. Відсутність комплексної цифрової інфраструктури стримує формування єдиного інформаційного простору у сфері місцевих фінансів. Обмежене використання сучасних інструментів фінансового контролю та аналітики знижує рівень прозорості бюджетного процесу й ускладнює системне відстеження ефективності реалізації бюджетних програм. За таких обставин послаблюється внутрішній фінансовий контроль, зростають ризики нерационального використання ресурсів і затримок у виконанні окремих фінансових зобов'язань. Водночас недостатня інтеграція цифрових сервісів у діяльність органів місцевого самоврядування обмежує доступ громадськості до актуальної інформації про стан бюджету.

А тому низький рівень цифровізації фінансового управління стримує підвищення результативності бюджетної політики Ворохтянської ТГ, зменшує її управлінську гнучкість та ускладнює впровадження сучасних підходів до управління фінансовими ресурсами в умовах сучасних викликів.

Отже, сукупність виявлених проблем свідчить про наявність стійких структурних обмежень у формуванні та використанні фінансових ресурсів Ворохтянської ТГ в умовах воєнного часу. Недостатність власних доходів, нерациональна структура видатків, залежність від трансфертів, слабка диверсифікація джерел фінансування та низький рівень цифровізації комплексно знижують фінансову стійкість громади. Усунення зазначених дисбалансів є

необхідною передумовою зміцнення бюджетної самостійності та підвищення ефективності фінансового управління в середньостроковій перспективі.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ БЮДЖЕТУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

3.1. Концептуальні положення державної політики відновлення територіальних громад

Повномасштабна війна та запровадження воєнного стану істотно уповільнили трансформаційні процеси у сфері місцевого самоврядування, які були започатковані в довоєнний період. Руйнування локальної економіки, пошкодження або знищення інфраструктури територіальних громад, а також загострення соціальних і екологічних викликів актуалізували потребу в цілеспрямованих діях, орієнтованих на зміцнення фінансової основи діяльності органів місцевої влади. Формування належного рівня фінансової спроможності місцевого самоврядування безпосередньо пов'язане з необхідністю глибокого аналізу результативності застосування як уже наявних, так і нових фінансових інструментів, що використовуються державою для забезпечення розвитку територіальних громад.

Після початку повномасштабної війни було здійснено інституційну реорганізацію шляхом злиття двох центральних органів виконавчої влади в єдине Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України (далі Міністерство відновлення), з метою посилення координації процесів відбудови. Практична реалізація заходів із відновлення територіальних громад уже відбувається, однак цей процес супроводжується суттєвими ускладненнями нормативно-правового характеру. Зокрема, виявляються неузгодженості та суперечності між положеннями законів «Про засади державної регіональної політики», «Про регулювання містобудівної діяльності», постанови КМУ «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад». Наявність таких колізій у правовому регулюванні

формує ризики зниження результативності відновлювальних процесів на місцевому рівні [16, с. 20].

Впродовж 2023–2025 рр. відбувається послідовне вибудовування цілісної нормативно-правової основи, орієнтованої на довгострокове відновлення країни з урахуванням затяжного характеру війни та значних масштабів руйнувань. Одним із ключових елементів цієї бази став Закон України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» (2022 р.), яким було закладено правові механізми відшкодування втрат за зруйноване житло [32]. Водночас постанова КМУ «Про реалізацію експериментального проєкту щодо відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації» (2023 р.) створила можливість у пілотному форматі відпрацювати підходи до оперативного й комплексного відновлення найбільш постраждалих населених пунктів із врахуванням сучасних принципів містобудування та сталого розвитку [35].

Наказ Міністерства відновлення «Про затвердження методичних рекомендацій щодо пріоритезації проєктів ліквідації наслідків, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» (2023 р.) набув значення практичного орієнтиру для органів місцевого самоврядування, оскільки визначив чіткий підхід до формування комплексних планів відновлення з урахуванням не лише відбудови об'єктів, а й соціальних, економічних та екологічних складових розвитку [29].

Впродовж 2023 р. паралельно здійснювалося активне напрацювання та впровадження технічних і правових засад функціонування відповідної системи, яка стала базовим інструментом для подання заяв на компенсацію, моніторингу процедур та отримання інформації щодо процесів відновлення [25, с. 27].

Методичні рекомендації «Порядок розроблення стратегії розвитку територіальної громади» закріплюють концептуальне положення держави щодо

відновлення ТГ через обов'язковість стратегічного планування як базового механізму управління розвитком на місцевому рівні. Документ виходить із положень Закону України «Про засади державної регіональної політики» та орієнтує відновлення громад на довгострокову перспективу із семирічним планувальним циклом, синхронізованим із Державною стратегією регіонального розвитку. У межах державної політики відновлення стратегія громади розглядається як ключовий інструмент узгодження економічних, соціальних, інфраструктурних та екологічних рішень на основі комплексного соціально-економічного аналізу, SWOT-аналізу та сценарного прогнозування. Важливим концептуальним акцентом є принцип участі, оскільки документ передбачає обов'язкове залучення органів місцевого самоврядування, бізнесу, громадськості та інших заінтересованих сторін до формування стратегічних рішень. Закладена система моніторингу та оцінювання реалізації стратегій відображає державний підхід до відновлення територіальних громад як процесу, орієнтованого на вимірювані результати, підзвітність і підвищення якості життя населення [23].

КМУ розробив і прийняв «План заходів на 2025-2027 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки», який виступає концептуальним положенням державної політики відновлення територіальних громад, оскільки закріплює інтегрований підхід до відновлення через поєднання безпекових, економічних, соціальних, екологічних і просторових рішень у межах стратегічної цілі формування згуртованої держави. Документ визначає відновлення ТГ як керований і вимірюваний процес, що реалізується через конкретні завдання, строки виконання, відповідальних виконавців та кількісні індикатори, зокрема розроблення комплексних планів просторового розвитку не менш як у 50 громадах у 2025–2027 рр. і відновлення функціонування органів влади та ЦНАПів на деокупованих територіях на 100 відсотків. Концепція державної політики відновлення конкретизується через пріоритет безпеки життєдіяльності, що передбачає гуманітарне розмінування земель із компенсацією щонайменше 10 сільськогосподарським товаровиробникам та очищення територій і водних об'єктів від вибухонебезпечних предметів. Важливим концептуальним положенням є реінтеграція деокупованих територій,

яка охоплює кадрове забезпечення органів місцевого самоврядування, відновлення системи публічної влади, базових муніципальних і соціальних послуг, а також інтеграцію в єдиний інформаційний простір. План також фіксує державне бачення відновлення ТГ як довгострокового розвитку, орієнтованого на сталість і якість життя, що підтверджується значними індикативними обсягами фінансування з державного та місцевих бюджетів і прив'язкою заходів до результатів у кожній сфері політики [30].

Постанова КМУ «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад» чітко фіксує концептуальне положення державної політики відновлення ТГ через визначення переліку територій відновлення, який формується КМУ на підставі подання обласних військових адміністрацій та оновлюється не рідше одного разу на рік. Документ встановлює конкретні критерії віднесення ТГ до територій відновлення, серед яких: зменшення чисельності постійного населення більш як на 10 % порівняно з 2021 р., скорочення обсягу податкових надходжень до місцевих бюджетів більш як на 15 %, зростання рівня безробіття та значна частка внутрішньо переміщених осіб. Концепція державної політики відновлення деталізується через обов'язковість розроблення планів відновлення і розвитку регіонів та територіальних громад на період до 31 грудня 2027 р., у яких мають бути визначені стратегічні та оперативні цілі, завдання, показники результативності, джерела й обсяги фінансування, а також перелік проєктів. Порядок закріплює ієрархічну модель управління відновленням, відповідно до якої Міністерство відновлення здійснює загальну координацію, обласні військові адміністрації забезпечують формування регіональних планів, а органи місцевого самоврядування відповідають за розроблення та реалізацію планів відновлення ТГ. Документ також передбачає систему моніторингу та звітності, що включає щорічне подання інформації про стан виконання планів відновлення з використанням кількісних індикаторів, що відображає державний підхід до відновлення територіальних громад як контрольованого й вимірюваного процесу [31].

На нашу думку, порядок зосереджує державну підтримку на територіальних громадах, що формально відповідають установленим критеріям територій відновлення, залишаючи поза увагою ТГ, у яких фіксується поступове зниження фінансової спроможності без досягнення порогових показників. Для таких громад документ не передбачає окремих інструментів підтримки, попри скорочення власних доходів і зростання видаткового навантаження, що обмежує превентивний характер державної політики та створює ризики подальшого погіршення фінансового стану значної частини ТГ України.

Протягом 2024 р. було прийнято низку законів, а також оновлено значну кількість постанов і наказів, спрямованих на розширення доступу до компенсацій за пошкоджене майно та запровадження механізмів державного кредитування для відновлення житла. Одночасно вдосконалено правове регулювання використання конфіскованих російських активів для відбудови, продовжено реалізацію програми «Відновлення», уточнено порядок залучення міжнародної допомоги та оновлено переліки територій бойових дій, що має ключове значення для результативної реалізації політики відновлення на місцевому рівні [2, с. 336].

З огляду на постійну змінюваність положень державної політики відновлення територіальних громад, а також з метою впорядкування й узагальнення основних засад, які визначають організаційно-правові аспекти реалізації політики відновлення у 2022–2025 рр., доцільно подати їх у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Концептуальні положення державної політики відновлення ТГ

Положення	Зміст
Закон України «Про засади державної регіональної політики»	Визначає правові та організаційні засади формування і реалізації державної регіональної політики, слугує базою для стратегічного планування розвитку та відновлення територіальних громад.
Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»	Регламентує планування та відновлення територій, встановлює вимоги до містобудівної документації в умовах післявоєнної відбудови.
Постанова КМУ «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад»	Визначає порядок формування переліку територій відновлення, критерії їх відбору, вимоги до планів відновлення та ієрархію управління процесами відбудови.
Закон України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій	Запроваджує правові механізми компенсації за пошкоджене та знищене житло, а також створює Державний реєстр пошкодженого та знищеного майна.

об'єктів нерухомого майна...»	
Постанова КМУ «Про реалізацію експериментального проєкту щодо відновлення населених пунктів...»	Забезпечує апробацію механізмів швидкого й комплексного відновлення найбільш постраждалих населених пунктів з урахуванням принципів сталого розвитку та сучасного містобудування.
Програма «ЄВідновлення» та пов'язані нормативні акти (оновлення 2024 р.)	Забезпечують практичну реалізацію механізмів компенсації, державного кредитування відновлення житла, використання конфіскованих російських активів і залучення міжнародної допомоги.
Методичні рекомендації «Порядок розроблення стратегії розвитку територіальної громади»	Закріплюють обов'язковість стратегічного планування розвитку ТГ, визначають семирічний цикл планування, механізми аналізу, участі стейкхолдерів, моніторингу та оцінювання результатів.
План заходів на 2025–2027 рр. з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 рр.	Визначає інтегрований підхід до відновлення ТГ, систему завдань, індикаторів, строків, фінансування та відповідальних виконавців, зокрема щодо просторового планування, безпеки та реінтеграції деокупованих територій.

На наш погляд, подані нами концептуальні положення державної політики відновлення ТГ вирізняються цілісністю та системністю, оскільки охоплюють як стратегічний, так і операційний рівні управління відновленням. Їхньою суттєвою перевагою є наявність чіткої нормативної ієрархії, що поєднує базові закони, урядові постанови, плани заходів і методичні рекомендації, завдяки чому формується єдиний простір державної політики відновлення. Позитивним аспектом також є орієнтація на довгострокову перспективу, що проявляється у впровадженні семирічних стратегічних циклів, системи моніторингу результатів, кількісних індикаторів і прив'язки фінансування до досягнення визначених цілей. Важливою перевагою є інтегрований підхід до відновлення, який поєднує безпекові, економічні, соціальні, екологічні та просторові компоненти, а також закріплює принцип участі місцевого самоврядування, бізнесу й громадськості у процесах планування. Водночас аналіз концептуальних положень виявляє низку обмежень, що знижують їхню практичну результативність. Насамперед йдеться про наявність нормативних неузгодженостей між окремими законами та підзаконними актами, які ускладнюють застосування інструментів відновлення на місцевому рівні. Суттєвим недоліком є концентрація державної підтримки переважно на територіальних громадах, які формально відповідають критеріям територій відновлення, тоді як громади з поступовим зниженням фінансової

спроможності залишаються поза межами системної допомоги. Обмежений превентивний характер політики відновлення посилюється відсутністю окремих механізмів підтримки для таких ТГ, що створює ризики розширення кола фінансово вразливих громад у середньостроковій перспективі.

Таким чином, концептуальні положення державної політики відновлення територіальних громад формують цілісну нормативно-інституційну основу для організації процесів відбудови та розвитку в умовах воєнного часу. Водночас наявні правові колізії, обмежений превентивний характер підтримки та нерівномірність доступу громад до державних інструментів стримують повну реалізацію задекларованих цілей. Це зумовлює потребу в удосконаленні механізмів координації, розширенні критеріїв підтримки та посиленні орієнтації на фінансову спроможність громад. Усунення зазначених недоліків є важливою передумовою підвищення результативності державної політики відновлення та забезпечення сталого розвитку територіальних громад у післявоєнний період.

3.2. Напрями вдосконалення фінансової спроможності бюджету Ворохтянської територіальної громади в умовах сучасних викликів

Фінансові механізми розвитку Ворохтянської ТГ мають визначальне значення для забезпечення її соціально-економічної стійкості, оскільки саме через них реалізуються управлінські рішення органів місцевого самоврядування та фінансується надання базових публічних послуг населенню. В умовах децентралізації ефективного управління місцевими фінансами громади потребує стратегічно виваженого підходу, спрямованого на посилення фінансової самостійності та результативності використання бюджетних ресурсів. Повномасштабна війна суттєво ускладнила функціонування бюджету Ворохтянської ТГ, що проявилось у скороченні доходних надходжень, пошкодженні інфраструктури та зростанні видатків соціального й гуманітарного характеру. За таких обставин громада змушена оперативно переглядати фінансові пріоритети, шукати додаткові джерела наповнення бюджету, активізувати

взаємодію з міжнародними партнерами та застосовувати антикризові інструменти, що є необхідною передумовою забезпечення поточної життєдіяльності громади та створення фінансової основи для її відновлення й подальшого розвитку.

Для Ворохтянської ТГ пріоритетними у вдосконалення фінансової спроможності її бюджету виступають напрями, подані в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Напрями вдосконалення фінансової спроможності бюджету Ворохтянської ТГ в умовах сучасних викликів

Напрямок	Зміст
Розширення доходної бази бюджету	Збільшення власних надходжень бюджету Ворохтянської ТГ за рахунок розвитку місцевої економіки та податкового потенціалу громади
Оптимізація видаткової частини бюджету	Підвищення ефективності використання бюджетних коштів і зменшення непродуктивних витрат
Вдосконалення міжбюджетної взаємодії	Зменшення фінансової залежності громади від міжбюджетних трансфертів та підвищення фінансової автономії
Цифровізація фінансового управління	Запровадження цифрових інструментів у бюджетне планування, фінансовий контроль і моніторинг
Залучення альтернативних міжнародних джерел фінансування	Використання позабюджетних міжнародних ресурсів для фінансування розвитку та відновлення територіальної громади

Для Ворохтянської ТГ одним із ключових стратегічних напрямів вдосконалення місцевих фінансів виступає посилення доходної спроможності бюджету. Наразі фінансова система громади значною мірою залежить від міжбюджетних трансфертів, що звужує можливості самостійного прийняття управлінських рішень і обмежує фінансову автономію органів місцевого самоврядування, а за таких умов визначальну роль у зміцненні фінансової незалежності громади відіграє розвиток малого та середнього підприємництва, яке формує основу податкових надходжень до місцевого бюджету. Активізація підприємницької діяльності сприяє розширенню економічної бази громади, створенню робочих місць і підвищенню рівня добробуту населення, що є особливо актуальним в умовах воєнних викликів та децентралізації.

З урахуванням соціально-економічних особливостей Ворохтянської ТГ доцільним є впровадження комплексу взаємопов'язаних заходів, спрямованих на

стимулювання бізнес-активності на місцевому рівні та розширення податкової бази громади. Особливу увагу слід зосередити на формуванні сприятливого підприємницького середовища, розвитку малого й середнього бізнесу, підтримці самозайнятості населення та залученні інвестиційних ресурсів. Реалізація таких заходів сприятиме активізації економічної діяльності, створенню нових робочих місць і зростанню власних доходів бюджету (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Напрями стимулювання бізнес-активності Ворохтянської ТГ

Напрямок	Зміст
Формування сприятливого підприємницького середовища	Спрощення регуляторних процедур, зменшення бюрократичних бар'єрів, розширення використання цифрових сервісів у процесах реєстрації та супроводу підприємницької діяльності
Оптимізація місцевої податкової політики	Запровадження гнучких місцевих податкових інструментів, зниження або тимчасове звільнення від окремих місцевих податків і зборів для суб'єктів малого та середнього бізнесу
Фінансова підтримка та залучення інвестицій	Розвиток програм мікрокредитування малого бізнесу на регіональному рівні, компенсація відсоткових ставок за кредитами, стимулювання інвестиційної активності та створення нових робочих місць
Розвиток інфраструктури для бізнесу	Модернізація транспортної та логістичної інфраструктури, покращення стану місцевих доріг, забезпечення доступу суб'єктів господарювання до інженерних мереж і комунікацій як передумова залучення інвестицій
Забезпечення прозорості та відкритості місцевої влади	Розвиток електронних сервісів для підприємців, налагодження регулярної комунікації та консультацій між органами місцевого самоврядування і бізнесом

Другим пріоритетним напрямом вдосконалення фінансової спроможності бюджету Ворохтянської ТГ є оптимізація видаткової частини, що орієнтується на підвищення результативності використання бюджетних ресурсів і посилення фінансового контролю. Важливе значення в цьому процесі має застосування програмно-цільового методу бюджетування, який забезпечує узгодження бюджетних видатків із стратегічними цілями розвитку громади та дозволяє оцінювати досягнення конкретних результатів. Одночасно актуалізується потреба в удосконаленні системи моніторингу та оцінювання ефективності виконання бюджетних програм, що сприяє зростанню прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування перед мешканцями громади.

В умовах обмеженого фінансового ресурсу Ворохтянської ТГ особливої ваги набуває проблема витрат на утримання апарату управління, які можуть не відповідати реальним потребам управлінської діяльності. Значна концентрація бюджетних коштів на адміністративних видатках знижує можливості фінансування пріоритетних напрямів розвитку громади, зокрема освіти, соціального захисту, інфраструктури та житлово-комунального господарства. За таких обставин оптимізація структури управлінських витрат виступає необхідною передумовою збалансування місцевих фінансів і спрямування ресурсів на забезпечення сталого розвитку Ворохтянської ТГ.

Для Ворохтянської ТГ вдосконалення міжбюджетної взаємодії має бути спрямоване не лише на забезпечення стабільності надходжень трансфертів, а й на підвищення їх результативності та цільової спрямованості. Особливо актуальним є узгодження бюджетних програм громади з державними та регіональними програмами відновлення і розвитку, що дозволяє підвищити шанси на залучення субвенцій інвестиційного характеру та коштів співфінансування. Такий підхід сприяє переходу від пасивної дотаційної моделі до активної участі громади у реалізації міжбюджетних проєктів. Особливої уваги потребує підвищення прогнозованості міжбюджетних надходжень, що є важливою передумовою середньострокового бюджетного планування. Чітке розуміння обсягів і напрямів використання трансфертів дозволяє Ворохтянській ТГ більш раціонально розподіляти ресурси між поточними видатками та видатками розвитку, а також мінімізувати ризики фінансових дисбалансів упродовж бюджетного року.

Зауважимо, що в Івано-Франківській області функціонують регіональні програми підтримки малого та середнього підприємництва, інструменти яких безпосередньо можна застосовувати і у Ворохтянській ТГ. Зокрема, діє «Регіональна цільова програма розвитку малого та середнього підприємництва в Івано-Франківській області на 2024–2027 рр.», затверджена рішенням сесії Івано-Франківської обласної ради № 822-28/2023 від 22.12.2023 р. Основний акцент програми зосереджено на механізмах фінансової підтримки суб'єктів малого та середнього бізнесу, зокрема шляхом компенсації відсоткових ставок за кредитами, отриманими в межах державної програми «5–7–9», а також на наданні

мікрокредитів для започаткування та розвитку власної справи. Для Ворохтянської ТГ ці інструменти мають практичне значення, оскільки сприятимуть розвитку підприємницької діяльності, підтримці ветеранського бізнесу та формуванню додаткових джерел наповнення місцевого бюджету [36].

У контексті вдосконалення міжбюджетної взаємодії Ворохтянської ТГ доцільним є використання можливостей державних і донорських інструментів фінансової підтримки підприємництва. Зокрема, Український фонд стартапів (USF) передбачає надання грантів у розмірі до 75 тис. дол. США для українських стартапів на початкових етапах розвитку з метою підтримки інноваційної діяльності та підприємницьких ініціатив. Поряд із цим державна програма «єРобота», що реалізується за рахунок міжнародної технічної допомоги, забезпечує грантове фінансування для започаткування або розвитку власної справи, що може бути використано суб'єктами господарювання на території громади. Водночас важливим доповненням до зазначених інструментів є застосування механізмів державно-приватного партнерства (ДПП), які дозволяють реалізовувати спільні проєкти органів місцевого самоврядування та приватного сектору. Така форма співпраці є актуальною для Ворохтянської ТГ у сферах розвитку інфраструктури, туризму та екології та сприятиме залученню додаткових фінансових ресурсів без збільшення навантаження на місцевий бюджет.

Цифровізація фінансового управління у Ворохтянській ТГ доцільна як практичний інструмент підвищення ефективності бюджетного планування, контролю та моніторингу використання коштів. Використання вже наявних державних і муніципальних електронних систем дозволяє громаді підвищити прозорість бюджетного процесу, зменшити адміністративні витрати та посилити підзвітність органів місцевого самоврядування.

Для Ворохтянської ТГ особливо важливими є ті цифрові інструменти, які не потребують значних фінансових витрат на впровадження, але водночас забезпечують контроль за рухом бюджетних ресурсів і результативністю їх використання (табл. 3.4).

Електронні системи цифровізації фінансового управління Ворохтянської ТГ

Електронна система	Призначення
E-Data (Spending.gov.ua)	Оприлюднення інформації про бюджетні платежі, договори та використання коштів
Prozorro	Проведення електронних закупівель з метою підвищення конкуренції та економії бюджетних ресурсів
Електронні системи програмно-цільового бюджетування	Планування, виконання та моніторинг бюджетних програм у цифровому форматі
Портали відкритих даних громади	Публікація бюджетної інформації, фінансових звітів і показників виконання бюджету
Електронні сервіси ЦНАП і порталу «Дія»	Спрощення адміністрування місцевих податків і зборів та взаємодії з платниками

Застосування таких систем створює умови для більш обґрунтованого прийняття управлінських рішень і мінімізації фінансових ризиків у процесі виконання бюджету Ворохтянської ТГ.

Ворохтянській ТГ доцільно орієнтуватися на можливості міжнародних фінансових інституцій та програм Європейського Союзу. Зокрема, програма EIS Accelerator, що координується ЄС, забезпечує фінансування інноваційних проєктів і стартапів у сфері нових технологій у розмірі від 500 тис. до 2,5 млн євро, що створює потенціал для реалізації технологічних рішень із високою доданою вартістю. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) надає грантову підтримку для залучення висококваліфікованих консультантів, покриваючи від 25 % до 75 % вартості консалтингових послуг, але не більше 10 тис. євро, що сприяє підвищенню управлінської та операційної спроможності бізнесу. Додатковим джерелом фінансування є Данський інвестиційний фонд Ларса Сейєра Крістенсена, який передбачає надання грантів для українських блокчейн-стартапів у межах від 5 тис. до 50 тис. євро [41, с. 604]. Використання таких фінансових інструментів створює можливості для розвитку інноваційного підприємництва на території громади та опосередковано посилює її фінансову базу. Залучення зазначених ресурсів дозволяє Ворохтянській ТГ розширити джерела фінансування розвитку без додаткового навантаження на місцевий бюджет.

Таким чином, для Ворохтянської ТГ підвищення фінансової спроможності виступає ключовою умовою збереження соціально-економічної стабільності за

сучасних умов децентралізації та воєнних викликів. Упровадження стратегічних рішень доцільно орієнтувати на зміцнення дохідної бази місцевого бюджету шляхом стимулювання розвитку малого й середнього бізнесу, активізації виробничих і туристичних можливостей громади, розширення практик використання відкритих цифрових інструментів та реалізації більш гнучкої місцевої податкової політики.

ВИСНОВКИ

Комплексний характер дослідження дав змогу поєднати теоретичний аналіз, оцінку фактичних показників і визначення проблемних аспектів розвитку бюджету Ворохтянської ТГ в умовах воєнного часу, що створює підґрунтя для формування системних висновків щодо сучасного стану, тенденцій і перспектив зміцнення фінансової стійкості громади.

1. Висвітливши сутність територіальної громади та її фінансової спроможності, встановлено, що нормативні визначення та наукові підходи підкреслюють соціальну, правову й інституційну природу громади, а також її роль у самостійному вирішенні питань місцевого значення. Узагальнення позицій вітчизняних науковців засвідчило багатовимірність трактувань фінансової спроможності територіальної громади – від акценту на достатності фінансових ресурсів до комплексного поєднання бюджетного потенціалу, управлінської ефективності та інституційних чинників. Фінансова спроможність визначається як ключова передумова стабільного функціонування громади, її економічної самостійності та здатності реалізовувати стратегічні напрями розвитку. Враховуючи мету дослідження, за методологічну основу обґрунтовано доцільність використання підходу І. Соколюка, який найбільш повно відображає взаємозв'язок бюджетної самостійності, податкового потенціалу та інституційної ефективності територіальної громади в умовах сучасних викликів.

2. Розглянувши особливості формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади, з'ясовано, що формування фінансової спроможності бюджету територіальної громади є складним і багатовимірним процесом, який відбувається в умовах децентралізації та ґрунтується на поєднанні бюджетної самостійності й державного регулювання. Фінансова спроможність бюджету громади формується під впливом взаємодії бюджетної, податкової, інвестиційної та кредитної складових, а також зовнішніх і внутрішніх чинників, які визначають можливості акумулювання та використання фінансових ресурсів. Особливе значення мають податкові надходження, передусім податок на доходи фізичних

осіб та інші бюджетоформуючі податки, які забезпечують основу дохідної частини місцевих бюджетів. Водночас істотний вплив на рівень фінансової спроможності мають міжбюджетні трансферти, структура видатків і ефективність управління бюджетними ресурсами. Найбільш комплексним у межах підрозділу визначено підхід Т. Бондарук та Л. Богріновцевої, який дозволяє розглядати фінансову спроможність бюджету територіальної громади як результат поєднання власної економічної бази, використання майнових і земельних ресурсів та залучення зовнішніх фінансових джерел.

3. Проаналізувавши фінансові ресурси територіальних громад у період воєнного часу, досліджено, що фінансові ресурси формуються в умовах істотних обмежень і структурних змін, спричинених централізацією коштів та зростанням оборонних видатків держави. Попри зменшення частки місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету та звуження їх фінансових можливостей, громади зберегли здатність забезпечувати надходження власних доходів і підтримувати відносну стійкість дохідної бази. Водночас перерозподіл ПДФО, зміна механізму реверсної дотації та посилення трансфертної залежності ускладнили реалізацію інвестиційних і відновлювальних проєктів на місцевому рівні. Важливим компенсаторним чинником стала державна та міжнародна підтримка, яка через дотації, субвенції, гранти й цільові програми дозволила громадам виконувати базові соціальні функції та реагувати на наслідки бойових дій. Загалом, фінансова спроможність територіальних громад у період війни формується як результат поєднання власних доходів, адаптивного бюджетного управління та зовнішньої фінансової підтримки в умовах тривалої нестабільності.

4. Проведений аналіз показав, що у 2025 р. у структурі суб'єктів господарювання Ворохтянської ТГ домінують підприємства тимчасового розміщення та харчування – 220 од. (55,3 %) і оптово-роздрібної торгівлі – 150 од. (37,7 %), що підтверджує туристично-сервісну спеціалізацію громади. Виробничий сектор фактично відсутній, а частка будівництва та транспорту становить лише 2,0 % і 1,3 %, що обмежує можливості економічної диверсифікації. У 2023–2025 рр. обсяг фінансування економічної діяльності зріс із 4123696,8 грн. до 5243541,6 грн., однак у 2025 р. скоротився до 4924043,7 грн., а

рівень виконання знизився з 96,3 % до 80,6 %. Основними статтями видатків залишалися утримання доріг і субсидії підприємствам, які у 2025 р. становили по 3398448,1 грн. із виконанням 89,4 %, що свідчить про пріоритетність підтримки базової інфраструктури. Концентрація податкових надходжень у кількох платниках, зокрема АТ «Українська залізниця» – 4663205 грн. і ТОВ «ОККО-ДРАЙВ» – 3500000 грн., разом із поширенням тіньової економіки підвищує фінансові ризики громади в умовах війни.

5. За результатами проведеного аналізу встановлено, що фінансова спроможність Ворохтянської територіальної громади у 2023–2025 рр. формувалася в умовах воєнного стану, обмеженості ресурсів та нестабільності економічного середовища. У 2023–2024 рр. бюджет характеризувався недостатнім рівнем збалансованості, оскільки у 2023 р. коефіцієнт співвідношення доходів і видатків становив 1,10, а у 2024 р. знизився до 0,94, що супроводжувалося формуванням дефіциту в розмірі 6151700 грн. У 2025 р. спостерігалось істотне зростання фінансових показників, оскільки доходи зросли до 155300134,3 грн., видатки – до 134565209,8 грн., а профіцит досяг 20734924,5 грн. Структура доходів громади упродовж усього періоду залишалася залежною від податку на майно, ПДФО та акцизного податку, сукупна частка яких у 2025 р. перевищила 60 %, що свідчить про концентрацію дохідних джерел. Переважання соціально орієнтованих видатків, зокрема на освіту, частка яких у 2025 р. становила 55,6 %, вказує на спрямованість бюджетної політики на підтримку населення в умовах війни. Наявність коливань у рівні виконання доходів і видатків упродовж досліджуваного періоду відображає нестабільність бюджетного процесу та залежність фінансового стану громади від зовнішніх і внутрішніх економічних чинників.

6. Фінансова спроможність бюджету Ворохтянської ТГ в умовах воєнного часу обмежується недостатністю власної дохідної бази, нераціональною структурою видатків і високою залежністю від зовнішніх джерел фінансування. Систематичний дефіцит бюджету за 2023–2025 рр., низькі значення коефіцієнта збалансованості та нестабільність виконання доходів і видатків свідчать про вразливість фінансової системи громади до економічних і воєнних ризиків.

Обмежене залучення альтернативних і міжнародних ресурсів, а також недостатній рівень цифровізації фінансового управління стримують розвитковий потенціал та знижують ефективність використання бюджетних коштів. Виявлені проблеми зумовлюють зниження фінансової автономії громади, ускладнення середньо- та довгострокового планування й підвищення ризиків бюджетної нестабільності. Сукупність зазначених чинників підтверджує необхідність системного вдосконалення бюджетної політики, орієнтованої на зміцнення власної ресурсної бази, оптимізацію видатків і підвищення якості фінансового управління.

7. Охарактеризувавши концептуальні положення державної політики відновлення територіальних громад, з'ясовано, що положення базуються на поєднанні стратегічного планування, компенсаційних механізмів і чітко регламентованих процедур відновлення, закріплених у законах, постановах КМУ та методичних рекомендаціях. Держава визначила відновлення ТГ як керований процес із конкретними критеріями відбору територій, кількісними індикаторами результативності, встановленими строками реалізації та розподілом повноважень між Міністерством відновлення, обласними військовими адміністраціями й органами місцевого самоврядування. Важливими елементами політики стали механізми компенсації за пошкоджене та знищене майно, інструменти пріоритезації проєктів відбудови, обов'язковість розроблення стратегій розвитку ТГ та інтеграція безпекових, соціально-економічних і просторових рішень. Водночас чинні підходи зосереджують державну підтримку на громадах, що відповідають формальним критеріям територій відновлення, не охоплюючи ТГ зі зниженням фінансової спроможності без досягнення порогових показників, що обмежує можливості раннього реагування на фінансові дисбаланси та знижує ефективність реалізації державної політики відновлення на місцевому рівні.

8. Нами запропоновано напрями вдосконалення фінансової спроможності бюджету Ворохтянської ТГ, реалізація яких має бути зосереджена на посиленні доходної спроможності бюджету громади через розширення доходної бази бюджету, оптимізацію видаткової частини бюджету, вдосконалення міжбюджетної взаємодії, цифровізацію фінансового управління та залучення альтернативних міжнародних джерел фінансування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белінська Я. В., Ясенецький В. С. Фінансова спроможність територіальних громад: виклики воєнного часу та стратегія повоєнного відновлення. *Фінанси та банківська справа. Проблеми економіки*. 2025. № 3 (65). С. 265-272. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2025-3_0-pages-265_272.pdf (дата звернення: 09.01.2026).
2. Бондар В. Нормативно-правове забезпечення реалізації державної політики у сфері відновлення територій України. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2025. № 2(78). С. 332–338. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/1014> (дата звернення: 21.01.2026).
3. Бондарук Т. Г., Богріновцева Л. М. Теоретико-методологічні аспекти формування місцевих бюджетів в умовах розвитку децентралізації. Бізнес-аналітика в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2025. С. 279-282. URL: <https://da.ecoukraine.org/wp-content/themes/ecoukraine/assets/ourdoc/Vorobiov-Butrii-tezy-3.pdf#page=279> (дата звернення: 14.01.2026).
4. Бурик З. Фінансова спроможність територіальних громад як індикатор ефективності децентралізації та складова соціально-економічного розвитку регіону. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2025. №13. С. 6-7. URL: <https://pa.journal.in.ua/index.php/pa/article/view/243/220> (дата звернення: 09.01.2026).
5. Бюджетний кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20191213#Text> (дата звернення: 14.01.2026).
6. Варченко О. М., Шуст О. І. Фінансова спроможність територіальних громад в умовах війни. *Фінансовий простір*. 2023. № 2. С. 19–27.

7. Возняк Г., Голинський Ю. Інструменти зміцнення бюджетної стійкості територіальних громад в умовах нестабільності: практичні аспекти. *Світ фінансів*. 2025. № 2 (83). С. 18-29. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/download/1807/1813> (дата звернення: 14.01.2026).
8. Ворохтянська територіальна громада. Офіційний веб-сайт. URL: <https://vorokhtianska-rada.gov.ua> (дата звернення: 21.01.2026).
9. Глинська О. В. Територіальна громада як суб'єкт муніципально-господарських відносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Маріуполь, 2021. 16 с.
10. Довженко В. А., Першко Л. О., Сус Ю. Ю. Планування фінансових ресурсів територіальних громад в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: право, публічне управління та адміністрування. 2024. № 13. С. 21-34.
11. Зведений бюджет України. Міністерство фінансів України. Офіційний вебсайт. 2025. URL: <https://mof.gov.ua/uk/vykonannia-dokhodiv-mistsevykh-biudzhetyv> (дата звернення: 16.01.2026).
12. Калиновський Ю. Спроможна територіальна громада як фундамент вітчизняного державотворення. *Acta De Historia & Politica: Saeculum XXI*. 2024. №1. С. 107-116.
13. Камінська І. М. Механізми забезпечення фінансової спроможності соціально-економічного розвитку регіону : автореф. дис. ... канд. екон. наук. Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2023. 21 с.
14. Квасній Л., Квасній З., Даниленко Ю. Фінансова політика територіальних громад України в період воєнного стану. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2025. № 5(64). С. 77-88.
15. Кириленко О., Онищук С. Фіскальна стійкість та фінансовий потенціал територіальної громади: сутність і взаємозв'язок. *Світ фінансів*. 2025. № 1 (82). С. 57-68. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/download/1783/1787> (дата звернення 04.01.2026).

16. Козир С. Децентралізація та регіональна політика відновлення України в умовах воєнного стану: проблеми і рекомендації. *Політичні науки. Політологія*. 2025. № 1. Ч. 2. С. 15-26. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3173d154-d9b8-479c-975f-39146bbb1849/content> (дата звернення: 21.01.2026).

17. Козоріз М., Возняк Г., Бак Н. Фінансовий потенціал регіону: механізм формування та використання: монографія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. 268 с.

18. Конституція України: Верховна Рада України; Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення 03.01.2026).

19. Куйбіда В. С. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посібник. Київ: Рада Європи, 2017. 119 с.

20. Лепіш Н. Я., Павлович-Сенета Я. П. Територіальні громади в умовах воєнного стану в Україні: адміністративно-правове забезпечення особливості функціонування. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 4. С. 209–214.

21. Лопушинський І. П., Козир О. В., Кучма А. А. Деякі аспекти формування та реалізації фінансово-бюджетної політики на місцевому рівні в умовах воєнного стану. *Публічне управління та адміністрування. ВІСНИК ХНТУ*. 2022. № 4(83). С. 146-153.

22. Мельник Л.А. Фінансово-економічні аспекти формування спроможних територіальних громад. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 24. С. 123-128.

23. Методичні рекомендації у сфері місцевого економічного розвитку «Порядок розроблення стратегії розвитку територіальної громади». Асоціація міст. Спільними зусиллями. 2025. 15 с. URL: https://auc.org.ua/sites/default/files/library/metodyka_mer_new.pdf (дата звернення: 21.01.2026).

24. Ніколенко Г. Роль фінансової спроможності у забезпеченні конкурентоспроможності територіальних громад Причорноморського економічного району в умовах війни. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №3 (54).

С.

477-481.

URL:

<https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/download/1374/1324> (дата звернення: 14.01.2026).

25. Організаційно управлінські основи розвитку територіальних громад в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення : колективна монографія / колектив авторів за загальною редакцією д.е.н., проф. Вдовічена А. А. Чернівці : Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, 2025. 276 с. URL: <http://rps.chtei-knteu.cv.ua:8585/jspui/handle/123456789/3081> (дата звернення: 21.01.2026).

26. Придко Р. О. Основи фінансового забезпечення розвитку регіонів та громад: теоретичний аспект. *Науковий вісник Ужгородського Університету*. 2024. №1(63). С. 136–142.

27. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України 2120-IX від 15.03.2022. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/t222120>. (дата звернення: 09.01.2026).

28. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України 1160-IV від 11.09.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15> (дата звернення: 09.01.2026).

29. Про затвердження методичних рекомендацій щодо пріоритезації проєктів ліквідації наслідків, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України: наказ Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України від 20 жовтня 2023 р. № 964. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0964938-23#Text> (дата звернення: 21.01.2026).

30. Про затвердження плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: розпорядження Кабінету Міністрів України; План, Заходи від 25.09.2025 № 1047-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1047-2025-p#Text> (дата звернення: 21.01.2026).

31. Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 2023 р. № 731. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-poriadkiv-z-pytan->

[vidnovlennia-ta-rozvytku-rehioniv-i-terytorialnykh-s731-180723](#) (дата звернення: 21.01.2026).

32. Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України: Закон України від 23.02.2023 № 2923-IX / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 60, ст.191. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2923-20#Text> (дата звернення: 21.01.2026).

33. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-vr#Text> (дата звернення 03.01.2026).

34. Про особливості використання коштів державного бюджету в умовах воєнного стану: Постанова КМУ № 199-2022-п. від 04.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 09.01.2026).

35. Про реалізацію експериментального проєкту щодо відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2023 р. № 382. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/382-2023-п#Text> (дата звернення: 21.01.2026).

36. Про Регіональну цільову програму розвитку малого та середнього підприємництва в Івано-Франківській області на 2024-2027 роки: рішення Івано-Франківської обласна рада від 22 грудня 2023 р. № 822-28/2023. URL: <https://orada.if.ua/decision/822-28-2023/> (дата звернення: 21.01.2026).

37. Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету: Постанова КМУ № 245 від 10.03.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/245-2022-%D0%BF/sp:max100#Text> (дата звернення: 09.01.2026).

38. Семигуліна І., Ярошенко І., Красноносова О., Михайленко Д. Сутність поняття «територіальна громада в умовах просторового розвитку». *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. № 4 (51). С. 440-450.
39. Сіщук М. П. Податкові надходження в системі доходів бюджетів територіальних громад України: дис. ... канд. екон. наук. Західноукраїнський національний університет. Тернопіль, 2025. 230 с.
40. Соколюк І. Фінансова спроможність ОТГ як фактор забезпечення регіонального сталого розвитку. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 2 (53). С. 430-436.
41. Стефанчук Ю. Д. Напрями удосконалення фінансового механізму розвитку територіальних громад. *Право та державне управління*. 2025. № 4. С. 600-607. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2024/85.pdf (дата звернення: 21.01.2026).
42. Стешенко Т. В., Кречик А. С., Кривець О. В. Стійкість територіальних громад в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право, 2025. № 1(88). С. 197-202. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення 03.01.2026).
43. Фросіняк Р. В. Фінансова спроможність територіальних громад в умовах воєнного стану в Україні: управлінські виклики та адаптація. *Центральноукраїнський вісник права та публічного управління*. 2025. № 1. С. 86-93. URL: <http://cu.j.dnuvs.ukr.education/index.php/cuj/article/download/102/98> (дата звернення: 16.01.2026).
44. Шумейко С. Принципи бюджетних механізмів забезпечення добробуту територіальних громад. *Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ»*, Boston, USA. 2025. С. 58-60. URL: <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/article/download/3236/3282> (дата звернення: 16.01.2026).

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність Ворохтянської ТГ

УКРАЇНА

**ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ
ВОРОХТЯНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ НАДВІРНЯНСЬКОГО РАЙОНУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

78595, вул. Д.Галицького, 41, смт. Ворохта, код ЄДРПОУ 44013699,
тел. (03434) 4 19 10, (03434)4 14 55, e-mail: FinviddilVorochna@i.ua

Пояснювальна записка

**Про виконання бюджету
бюджету Ворохтянської селищної
територіальної громади за 2023 рік.**

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ.

Бюджет Ворохтянської селищної територіальної громади складається із загального фонду та спеціального фонду.

Як загальний так і спеціальний фонди складаються з надходжень та видатків.

Головним завданням та пріоритетним напрямком виконання бюджету територіальної громади було наповнення його дохідної частини.

Обсяг доходів бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади за 2023 рік виконано в розмірі – **100 667 868,37 грн**, що становить 105,75 % до запланованого показника у тому числі:

- **доходи загального фонду селищного бюджету – 98 148 992,24 грн.** (103,97% до запланованого показника)
- **доходи спеціального фонду селищного бюджету – 2 518 876,13 грн.** (314,86% до запланованого показника)

Доходи бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади (без урахування трансфертів з державного бюджету) за 2023 рік виконано в розмірі – **64 720 458,37 грн**, у тому числі:

- **по загальному фонду – 62 801 592,24 грн.** (106,36%)
- **по спеціальному фонду – 1 918 876,13 грн.** (959,44%)

Обсяг видатків загального фонду виконано в розмірі – **91 143 193,34 грн.** що становить 97,23% до запланованого показника у тому числі:

- **видатки загального фонду бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади – 85 414 677,43 грн.** (97,59% до запланованого показника)
- **видатки спеціального фонду селищного бюджету – 5 728 515,91 грн.** (69,81% до запланованого показника)

Дані Ворохтянської селищної ради

П. ДОХОДИ.

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД

Податок та збір на доходи фізичних осіб (11010000) в структурі загального фонду бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади на 2023 рік виконано в розмірі – **21 554 011,41 грн.** що становить 93,92 % до запланованого показника.

Найбільшими платниками є ДП "Ворохтянське лісове господарство", МРЦ "Кремінці", санаторій "Гірське повітря", ТОВ"АТБ-маркет", КНП ІФ ОСКТС Смерічка.

Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів (1300000000) за 2023 рік виконано в розмірі – **2 627 227,11 грн.** що становить 101,05 % до запланованого показника.

Найбільшими платниками є ДП "Ворохтянське лісове господарство"

Внутрішні податки на товари та послуги (140000000)

Надходження **акцизного податку** визначені по діючому законодавству і за 2023 рік отримано в сумі – **12 301 306,72 грн.** в тому числі:

- акцизний податок (пальне) з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України підакцизних товарів відповідно до норми щодо зарахування 13,44% акцизного податку з пального до місцевих бюджетів та становить – **7 200 202,62 грн.** Платниками є ТОВ Окко-Рітейл", ТОВ НК "Марсель".
- акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлею підакцизних товарів визначений по діючому законодавству і за 2023 рік отримано в обсязі – **5 101 104,10 грн.,** Найбільшими платниками є ТОВ"АТБ-маркет", ТОВ "ОККО - ДРАЙВ", ПБКФ «КОРОНА М», ФОП Волошенюк В.В.(магазин «Люкс» с.Татарів), ФОП Листван Л.В. (кафе "КОРУНА" с.Татарів)

Місцеві податки та збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України (180000000)

До складу місцевих податків, згідно податкового та бюджетного законодавства, належать:

- податок на майно (в частині: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та плати за землю (18010000);
- туристичний збір (180300000);
- єдиний податок (180500000);

У 2023 році надходження по місцевих податках та зборах виконано в розмірі – **29 131 249,37 грн.**(127,98% до запланованого показника)

Надходження податку на майно, у 2023 році загалом виконано в розмірі - **18 624 911,12 грн.** що становить 141,31 % до запланованого показника.

Надходження податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у 2023 році виконано в розмірі – **2 291 138,5 грн.,** надходження до бюджету громади плати за землю виконано в розмірі - **16 333 772,62 грн.**

Туристичний збір (180300000) за 2023 рік виконано в розмірі - **1 323 127,54 грн** (115,21% до запланованого показника) з яких:

- юридичні – **180 983,25 грн.** (60,33%)

- фізичні – **1 142 214,29 грн. (134,62%)**

Єдиний податок (18050000) за 2023 рік виконано в розмірі – **6 183 140,71 грн. (101,52% до запланованого показника)** з яких:

єдиний податок з юридичних осіб – **513 471,59 грн. (42,79%),**

єдиний податок з фізичних осіб – **5 669 669,12 грн. (115,94%)**

Неподаткові надходження (20000000)

Неподаткові надходження включають адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, плати за надання інших адміністративних послуг, інших надходжень. За 2023 рік до бюджету надійшло надходжень в розмірі – **175 332,63 грн. (65,42%)**

ККД	Доходи	2021			2022			2023		
		Уточ.пл. за період	Факт	% викон.	Уточ.пл. за період	Факт	% викон.	Уточ.пл. за період	Факт	% викон.
2	3	6	7	8	11	12	13	16	17	18
11000000	Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості	16 942 000,00	15 624 954,15	92,23	20 590 500,00	20 763 162,05	100,84	22 958 742,00	21 566 476,41	93,94
13000000	Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів	2 116 500,00	2 206 022,72	104,23	2 500 400,00	2 209 983,23	88,39	2 600 000,00	2 627 227,11	101,05
14000000	Внутрішні податки на товари та послуги	8 501 900,00	9 025 556,41	106,16	10 060 000,00	7 127 343,46	70,85	12 800 000,00	12 301 306,72	96,10
18000000	Місцеві податки та збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України	18 176 310,00	18 474 902,58	101,64	20 157 919,00	12 277 697,61	60,91	20 418 686,00	26 131 249,37	127,98
21000000	Доходи від власності та підприємницької діяльності	51 200,00	40 362,00	78,83	48 000,00	35 109,00	73,14	20 000,00	47 277,20	236,39
22000000	Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	7 000,00	13 602,49	194,32	15 000,00	33 929,95	226,20	38 000,00	65 831,83	173,24
24000000	Інші неподаткові надходження	114 000,00	105 539,40	92,58	100 000,00	52 763,60	52,76	210 000,00	62 223,60	29,63
41000000	Від органів державного управління	36 590 841,28	36 569 726,28	99,94	28 437 450,52	28 435 650,52	99,99	35 351 950,00	35 347 400,00	99,99
	Усього (без урахування трансфертів)	45 908 910,00	45 490 939,75	99,09	53 471 819,00	42 499 988,90	79,48	59 045 428,00	62 801 592,24	106,36
	Усього	82 499 751,28	82 060 666,03	99,47	81 909 269,52	70 935 639,42	86,60	94 397 378,00	98 148 992,24	103,97

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Доходи спеціального фонду з урахуванням трансфертів виконано в розмірі- 2 518 876,13 грн. а саме:

Податкові надходження (1000000) виконано в розмірі- 19 468,30 грн

Неподаткові надходження (2000000) виконано в розмірі -1 899 407,83 в т.ч.

Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю (батьківська плата) – 420 803,60 грн

Благодійні внески, гранти та дарунки – 1 437 298,24 грн.

Офіційні трансферти (4000000) в розмірі – 600 000,00 грн.

III.ВИДАТКИ

Обсяг видаткової частини бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади (з урахуванням субвенцій з державного та місцевих бюджетів) виконано в розмірі – **91 143 193,34 грн**, що складас 89,37 % до річного плану у тому числі:

- **85 414 677,00 грн** - видатки загального фонду;
- **5 728 515,91 грн** – видатки спеціального фонду.

Фінансування видатків здійснено відповідно до затвердженого розпису з урахуванням наявних фінансових ресурсів та пропозицій розпорядників коштів селищного бюджету.

Державне управління (0100)				
		затверджено розписом на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	16 573 968,00	16 057 423,81	97%
2100	Оплата праці і нарахування на заробітну плату	14 179 690,00	14 091 402,86	99%
2111	<i>Заробітна плата</i>	11 564 138,00	11 562 108,72	100%
2120	<i>Нарахування на оплату праці</i>	2 615 552,00	2 529 294,14	97%
2200	Використання товарів і послуг	1 618 578,00	1 194 729,51	74%
2210	<i>Предмети, матеріали, обладнання та інвентар</i>	504 190,00	481 067,28	95%
2220	<i>Медикаменти та перев'язувальні матеріали</i>	1 000,00	0,00	0%
2240	<i>Оплата послуг (крім комунальних)</i>	391 070,00	213 177,67	55%
2250	<i>Видатки на відрядження</i>	118 808,00	77 991,76	66%
2270	<i>Оплата комунальних послуг та енергоносіїв</i>	600 000,00	418 982,80	70%
2273	<i>Оплата електроенергії</i>	500 000,00	320 982,80	64%
2275	<i>Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг</i>	100 000,00	98 000,00	98%
2280	<i>Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм</i>	3 510,00	3 510,00	100%

2800	Інші поточні видатки	775 700,00	771 291,44	99%
3000	КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	144 000,00	60 000,00	42%
	Всього поточні та капітальні видатки	16 717 968,00	16 117 423,81	96,4%

Освіта (1000)

		затверджено розписом на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	45 997 559,61	45 793 937,27	99,6%
2100	Оплата праці і нарахування на заробітну плату	37 756 164,50	37 721 182,08	99,9%
2111	<i>Заробітна плата</i>	30 986 660,23	30 971 057,73	99,9%
2120	<i>Нарахування на оплату праці</i>	6 769 504,27	6 750 124,35	99,7%
2200	Використання товарів і послуг	8 216 095,11	8 048 635,19	98,0%
2210	<i>Предмети, матеріали, обладнання та інвентар</i>	3 011 492,08	2 935 661,20	97,5%
2220	<i>Медикаменти та перев'язувальні матеріали</i>	18 463,50	18 321,91	99,2%
2230	<i>Продукти харчування</i>	1 097 235,00	1 078 534,59	98,3%
2240	<i>Оплата послуг (крім комунальних)</i>	1 134 566,53	1 128 302,67	99,4%
2250	<i>Видатки на відрядження</i>	82 388,00	80 090,00	97,2%
2270	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	2 853 180,00	2 788 954,82	97,7%
2273	<i>Оплата електроенергії</i>	1 131 000,00	1 068 557,32	94,5%
2275	<i>Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг</i>	1 722 180,00	1 720 397,50	99,9%
2280	Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	18 770,00	18 770,00	100,0%
2700	<i>Соціальне забезпечення</i>	24 400,00	23 620,00	96,8%
2800	Інші поточні видатки	900,00	500,00	55,6%
3000	КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	4 103 180,00	4 015 310,64	99,5%
	Всього поточні та капітальні видатки			

Охорона здоров'я (2000)

		затверджено розписом на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
--	--	--	--	----------------

	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	550 000,00	504 380,00	92%
2610	<i>Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)</i>	550 000,00	504 380,00	92%

Соціальне забезпечення (3000)

		затверджено розписом на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	6 982 097,00	6 807 878,37	98%
2730	<i>Інші виплати населенню</i>	6 982 097,00	6 807 878,37	98%

Культура і мистецтво (4000)

		затверджено розписом на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	3 725 303,00	3 610 561,55	97%
2100	Оплата праці і нарахування на заробітну плату	2 115 440,00	2 044 011,87	97%
2111	<i>Заробітна плата</i>	1 742 000,00	1 684 805,77	97%
2120	<i>Нарахування на оплату праці</i>	373 440,00	359 206,10	96%
2200	Використання товарів і послуг	1 609 863,00	1 566 549,68	97%
2210	<i>Предмети, матеріали, обладнання та інвентар</i>	795 307,00	791 515,34	100%
2240	<i>Оплата послуг (крім комунальних)</i>	171 696,00	170 518,98	99%
2250	<i>Видатки на відрядження</i>	10 200,00	8 475,00	83%
2270	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	631 600,00	594 980,36	94%
2273	<i>Оплата електроенергії</i>	631 600,00	594 980,36	94%
2280	<i>Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм</i>	1 060,00	1 060,00	100%
3000	КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	39 481,00	418 411,25	1060%
	Всього поточні та капітальні видатки	3 764 784,00		

Фізична культура і спорт (5000)

		затверджено розписом на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	1 287 300,00	1 162 153,98	90%
2100	Оплата праці і нарахування на заробітну плату	883 300,00	793 744,31	90%
2111	<i>Заробітна плата</i>	720 000,00	649 266,27	90%
2120	<i>Нарахування на оплату праці</i>	163 300,00	144 478,04	88%
2200	Використання товарів і послуг	396 000,00	360 409,67	91%
2210	<i>Предмети, матеріали, обладнання та інвентар</i>	199 370,00	194 893,09	98%
2220	<i>Медикаменти та перев'язувальні матеріали</i>	9 000,00	2 687,58	30%
2240	<i>Оплата послуг (крім комунальних)</i>	185 000,00	161 999,00	88%
2250	<i>Видатки на відрядження</i>	2 000,00	300,00	15%
2280	<i>Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм</i>	630,00	530,00	84%
2800	Інші поточні видатки	8 000,00	8 000,00	100%
	Всього поточні та капітальні видатки	1 287 300,00	1 162 153,98	

Житлово-комунальне господарство (6000)				
		затверджено розписом на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	9 077 573,00	8 359 929,55	92%
2600	Поточні трансферти	9 077 573,00	8 359 929,55	92%
2610	<i>Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)</i>	9 077 573,00	8 359 929,55	92%
3000	КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	1 666 640,00	212 865,27	13%
	Всього поточні та капітальні видатки	10 744 213,00	8 572 794,82	

Економічна діяльність (7000)				
-------------------------------------	--	--	--	--

		затверджено розрахунком на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	2 127 873,00	2 070 848,40	97%
2200	Використання товарів і послуг	132 000,00	132 000,00	100%
2210	<i>Предмети, матеріали, обладнання та інвентар</i>	18 000,00	18 000,00	100%
2240	<i>Оплата послуг (крім комунальних)</i>	114 000,00	114 000,00	100%
2600	Поточні трансферти	1 995 873,00	1 938 848,40	97%
2610	<i>Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)</i>	1 995 873,00	1 938 848,40	97%
3000	КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	1 252 000,00	1 123 550,00	90%
	Всього поточні та капітальні видатки	3 379 873,00		

Інша діяльність (8000)				
		затверджено розрахунком на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	159 985,00	159 985,00	100%
2200	Використання товарів і послуг	159 985,00	159 985,00	100%
2210	<i>Предмети, матеріали, обладнання та інвентар</i>	153 985,00	153 985,00	100%
2240	<i>Оплата послуг (крім комунальних)</i>	6 000,00	6 000,00	100%
3000	КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ	500 000,00	0,00	0%
9000	Нерозподілені видатки	100000	0	0%
	Всього поточні та капітальні видатки	759 985,00	159 985,00	

Інша діяльність (9000)				
		затверджено розрахунком на звітний рік з урахуванням змін	виконано за звітний період (рік)	% виконання
	ПОТОЧНІ ВИДАТКИ ПРОФІНАНСОВАНО	940 000,00	887 579,50	100%
2600	Поточні трансферти	940 000,00	887 579,50	100%
2620	<i>Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів</i>	940 000,00	887 579,50	100%

3000	Капітальні видатки	500 100,00	500 100,00	100%
	Всього поточні та капітальні видатки	1 440 100,00	1 387 679,50	

IV. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ.

Міжбюджетні трансфери, що передаються з державного бюджету до бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади, і які є складовою дохідної частини бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади, фактично за 2023 рік отримано в розмірі - **35 947 400,00 грн.**

у тому числі:

Загальний фонд – 35 347 400,00 грн.

- базова дотація (41020100) у сумі – **5 385 200,00 грн.** для забезпечення горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій залежно від рівня надходжень на одного жителя;
- додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією (41021400) в сумі – **7 924 700,00 грн.**
- освітня субвенція (41033900) в сумі - **20 778 100,00 грн.** У загальному обсязі освітньої субвенції враховано видатки на оплату праці педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів;
- дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету (410402) в сумі – **854 900,00 грн.**
- субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції; додаткова дотація з державного бюджету в сумі - **1 024 600,00 грн.** для здійснення видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я (4105100) в сумі – **243 100,00 грн.**
- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (41051200) в сумі – **61 400,00 грн.**
- інші субвенції (41053900) – **100 000,00 грн.**

Спеціальний фонд – 600 000,00 грн. (інші субвенції з місцевого бюджету 41053900) – **600 000,00 грн.**)

V. ІНША ІНФОРМАЦІЯ.

У 2023 році періодично проводяться перевірки, щодо правильності складання і затвердження кошторисів та планів використання коштів установами та організаціями, які фінансуються із селищного бюджету. В процесі перевірки недоліки були усунуті.

Бюджет Ворохтянської селищної територіальної громади на 2024 рік затверджено рішенням сесії від 21.12.2023 року №328-33/2023.

Начальник фінансового
відділу

Ірина БОЙКО

УКРАЇНА

**ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ
ВОРОХТЯНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ НАДВІРНЯНСЬКОГО РАЙОНУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

78595, вул. Д.Галицького, 41, смт. Ворохта, код ЄДРПОУ 44013699,
тел. (03434) 4 19 10, (03434) 4 14 55, e-mail: FinviddilVorochta@i.ua

Пояснювальна записка

**Про виконання бюджету
Ворохтянської селищної
територіальної громади за 2024 рік.**

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ.

Бюджет Ворохтянської селищної територіальної громади складається із загального фонду та спеціального фонду.

Як загальний так і спеціальний фонди складаються з надходжень та видатків.

Головним завданням та пріоритетним напрямком виконання бюджету територіальної громади було наповнення його дохідної частини.

Обсяг доходів бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади за 2024 рік виконано в розмірі – **101 180,5 тис.грн.**, що становить 87,4 % до запланованого показника у тому числі:

- доходи загального фонду селищного бюджету – **99 687,9 тис.грн.** (87,0 % до запланованого показника);
- доходи спеціального фонду селищного бюджету – **1 492,5 тис.грн.** (127,5 % до запланованого показника).

Доходи бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади (без урахування трансфертів з державного бюджету) за 2024 рік виконано в розмірі – **65 750,2 тис.грн.** у тому числі:

- по загальному фонду – **65 557,5 тис.грн.** (82,0 %);
- по спеціальному фонду – **192,7 тис.грн.** (74,5 %).

Обсяг видатків загального фонду виконано в розмірі – **107 332,2 тис.грн.**, що становить 88,23% до запланованого показника у тому числі:

- видатки загального фонду бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади – **96 909,6 тис.грн.** (89,68 % до запланованого показника);
- видатки спеціального фонду селищного бюджету – **10 422,6 тис.грн.** (78,10 % до запланованого показника).

III. ДОХОДИ

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД

Податок та збір на доходи фізичних осіб (11010000) в структурі загального

фонду бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади на 2024 рік виконано в розмірі – **24 832,0 тис.грн.** що становить 105,9 % до запланованого показника.

Найбільшими платниками є ДП "Ворохтянське лісове господарство", МРЦ "Кремінці", санаторій "Гірське повітря", ТОВ"АТБ-маркет", КНП ІФ ОСКТС Смерічка.

Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів (130000000) за 2024 рік виконано в розмірі – **2 459,8 тис.грн.**, що становить 87,9 % до запланованого показника.

Найбільшими платниками є ДП "Ворохтянське лісове господарство"

Внутрішні податки на товари та послуги (14000000)

Надходження **акцизного податку** визначені по діючому законодавству і за 2024 рік отримано в сумі – **15 434,7 тис.грн.** в тому числі:

- акцизний податок (пальне) з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України підакцизних товарів відповідно до норми щодо зарахування 13,44% акцизного податку з пального до місцевих бюджетів та становить – **9 641,7 тис.грн.** Платниками є ТОВ Окко-Рітейл", ТОВ НК "Марсель".
- акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів визначений по діючому законодавству і за 2024 рік отримано в обсязі – **5 793,1 тис.грн.** Найбільшими платниками є ТОВ"АТБ-маркет", ТОВ "ОККО - ДРАЙВ", ПВКФ «КОРОНА М», ФОП Волошенюк В.В.(магазин «Люкс» с.Татарів), ФОП Листван Л.В. (кафе "КОРУНА" с.Татарів)

Місцеві податки та збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України (18000000)

До складу місцевих податків, згідно податкового та бюджетного законодавства, належать:

- податок на майно (в частині: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та плати за землю (18010000);
- туристичний збір (180300000);
- єдиний податок (18050000);

У 2024 році надходження по **місцевих податках та зборах виконано** в розмірі – **22 154,9 тис.грн.** (56,1 % до запланованого показника).

Надходження **податку на майно**, у 2024 році загалом виконано в розмірі - **11 306,8 тис.грн.** що становить 35,1 % до запланованого показника.

Надходження **податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки**, у 2024 році виконано в розмірі – **2 829,6 тис.грн.**, надходження до бюджету громади **плати за землю** виконано в розмірі - **8 477,2 тис.грн.**

Невиконання затверджених планових показників по земельному податку з юридичних осіб є те, що при плануванні бюджету на 2024 рік нами заплановано земельного податку з юридичних осіб, з яких було враховано податковий борг по Карпатському національному природному парку та податкове зобов'язання згідно декларації, однак платником подано уточнюючі декларації в яких скориговано податкове зобов'язання.

Туристичний збір (180300000) за 2024 рік виконано в розмірі – **1 622,5 тис.грн.** (124,8 % до запланованого показника) з яких:

- юридичні – **284,6 тис.грн.** (94,9 %);

- фізичні – **1 338,0 тис.грн.** (133,8 %).

Єдиний податок (18050000) за 2024 рік виконано в розмірі – **9 225,5 тис.грн.** (153,8 % до запланованого показника) з яких:

єдиний податок з юридичних осіб – **1 231,7 тис.грн.** (246,3 %),

єдиний податок з фізичних осіб – **7 993,8 тис.грн.** (145,3 %).

Неподаткові надходження (20000000)

Неподаткові надходження включають адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, плати за надання інших адміністративних послуг, інших надходжень. За 2024 рік до бюджету надійшло надходжень в розмірі – **658,3 тис.грн.** (288,6 %).

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Доходи спеціального фонду з урахуванням трансфертів виконано в розмірі – **1 492,6 тис.грн.**, а саме:

Податкові надходження (10000000) виконано в розмірі – **48,5 тис.грн.**;

Неподаткові надходження (20000000) виконано в розмірі – **135,6 тис.грн.**;

Кошти від продажу землі і нематеріальних активів (33000000) - **8,5 тис.грн.**;

Офіційні трансферти (40000000) в розмірі – **1 300,0 тис.грн.**

IV.ВИДАТКИ

Обсяг видаткової частини бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади (з урахуванням субвенцій з державного та місцевих бюджетів) виконано в розмірі – **107 332,2 тис.грн.**, що складає 88,23 % до річного плану у тому числі:

- **96 909,6 тис.грн** - видатки загального фонду;
- **10 422,6 тис.грн** – видатки спеціального фонду.

Фінансування видатків здійснено відповідно до затвердженого розпису з урахуванням наявних фінансових ресурсів та пропозицій розпорядників коштів селищного бюджету.

Державне управління (0100)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2111	Заробітна плата	13 015,00	13 012,33	99,98
2120	Нарахування на оплату праці	2 871,62	2 857,66	99,51
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	350,04	181,50	51,85
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	453,00	190,26	42,00
2250	Видатки на відрядження	250,00	140,96	56,38
2273	Оплата електроенергії	700,00	383,50	54,79
2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	109,97	109,97	100,00
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	4,66	0,00	0,00
2800	Інші поточні видатки	140,34	111,72	79,61
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	187,39	186,39	99,47
3132	Капітальний ремонт інших об'єктів	2 650,00	2 614,44	98,66
	Усього	20 732,02	19 788,73	95,45

Освіта (1000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2111	Заробітна плата	37 713,44	36 297,01	96,24
2120	Нарахування на оплату праці	8 394,19	7 964,30	94,88
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	2 767,91	2 143,79	77,45
2220	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	64,30	51,16	79,56
2230	Продукти харчування	3 935,32	1 744,49	44,33
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	958,35	589,01	61,46
2250	Видатки на відрядження	106,70	76,44	71,64
2273	Оплата електроенергії	1 500,50	1 122,42	74,80
2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	2 549,96	2 358,68	92,50
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	14,72	9,72	66,03
2730	Інші виплати населенню	625,70	625,62	99,99
2800	Інші поточні видатки	6,50	0,00	0,00
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	926,45	254,00	27,42
3122	Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів	1 174,41	1 004,78	85,56
3132	Капітальний ремонт інших об'єктів	270,65	0,00	0,00
Усього		61 009,10	54 241,42	88,91

Охорона здоров'я (2000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	920,00	820,00	89,13
Усього		920,00	820,00	89,13

Соціальне забезпечення (3000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2730	Інші виплати населенню	9 597,75	8 667,19	90,30
Усього		9 597,75	8 667,19	90,30

Культура і мистецтво (4000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2111	Заробітна плата	2 352,11	1 945,31	82,70
2120	Нарахування на оплату праці	511,00	400,62	78,40
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	1 077,00	233,32	21,66
2230	Продукти харчування	16,00	14,31	89,44
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	282,00	25,48	9,04
2250	Видатки на відрядження	20,00	4,12	20,60
2273	Оплата електроенергії	852,20	509,35	59,77
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	5,00	0,00	0,00
2730	Інші виплати населенню	42,00	42,00	100,00
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	130,00	28,02	21,55
3132	Капітальний ремонт інших об'єктів	25,00	0,00	0,00
Усього		5 312,31	3 202,53	60,29

Фізична культура і спорт (5000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2111	Заробітна плата	1 150,00	955,90	83,12
2120	Нарахування на оплату праці	258,00	215,32	83,46
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	384,00	112,24	29,23
2220	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	10,00	0,00	0,00
2230	Продукти харчування	10,00	7,95	79,50
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	240,00	33,70	14,04
2250	Видатки на відрядження	10,00	2,90	29,00
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	2,00	0,00	0,00
2800	Інші поточні видатки	15,00	0,00	0,00
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	30,00	21,67	72,23
Усього		2 109,00	1 349,68	64,00

Житлово-комунальне господарство (6000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	10 021,20	8 694,85	86,76
Усього		10 021,20	8 694,85	86,76

Економічна діяльність (7000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	207,78	207,78	100,00
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	242,22	189,60	78,28
2281	Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм	73,50	8,50	11,56
2610	Субсидії та поточні трансфери підприємствам (установам, організаціям)	2 700,00	2 543,25	94,19
3210	Капітальні трансфери підприємствам (установам, організаціям)	0,00	0,00	0,00
Усього		3 223,50	2 949,13	91,49

Інша діяльність (8000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	578,45	537,94	93,00
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	220,00	0,00	0,00
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	5 301,55	4 961,24	93,58
Усього		6 100,00	5 499,18	90,15

Інша діяльність (9000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
2620	Поточні трансфери органам державного управління інших рівнів	964,00	905,99	93,98
3220	Капітальні трансфери органам державного управління інших рівнів	1 664,70	1 213,55	72,90
Усього		2 628,70	2 119,54	80,63

V. ФІНАНСУВАННЯ.

Джерелом фінансування Ворохтянського селищного бюджету по загальному фонду є:

- дохідна частина селищного бюджету;
- кошти вільного залишку, що склався на 01.01.2024 року (за кодом класифікації фінансування бюджету 208100, 602100).

Джерелом фінансування селищного бюджету по спеціальному фонду

є :

— дохідна частина загального фонду бюджету затвердженого з профіцитом за загальним фондом бюджету селищної територіальної громади у сумі - **7 962,8 тис.грн.** та дефіцитом за спеціальним фондом бюджету селищної територіальної громади у сумі – **7 962,8 тис.грн.** (за кодом класифікації фінансування бюджету 208400, 602400);

- вільний залишок коштів спеціального фонду бюджету, що склався на 01.01.2024 року (за кодом класифікації фінансування бюджету 208100, 602100).

Місцеві запозичення у 2024 році до бюджету розвитку Ворохтянського селищного бюджету не здійснювались.

Залишки коштів по загальному фонду на рахунках у державному казначействі станом на 01.01.2024 року складали **8 225,9 тис.грн.**, з яких :

- Залишок коштів місцевого бюджету по загальному фонду – **5 857,4 тис. грн;**
- Залишок додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації – **2 368,4 тис.грн.;**
- Залишок субвенції на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – **11,4 тис.грн;**
- Залишок освітньої субвенції загального фонду – **1,0 тис.грн.;**

Протягом 2024 року спрямовано:

1. Спрямовані вільні залишки загального фонду в сумі **5 900,3 тис.грн.** за кодами економічної класифікації :

- КЕКВ 2100 - **1 786,6 тис. грн;**
- КЕКВ 2270 – **190,0 тис.грн.;**
- КЕКВ 2700 – **1 040,7 тис.грн.;**
- Інші видатки - **658,0 тис.грн.;**
- КЕКВ 3110 - **1 500,0 тис.грн.** (передача із загального фонду до бюджету розвитку);
- КЕКВ 3220 – **725,0 тис.грн.** (передача із загального фонду до бюджету розвитку).

Вільні залишки

№п/п	Рахунок	Вільні залишки станом на 01.01.2024 року (тис.грн.)	Вільні залишки станом на 01.01.2025 року (тис.грн.)
1	Кошти загального фонду	5 857,4	657,5
2	Освітня субвенція	0,1	0,0
	Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного	2 368,4	48,0

впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації		
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами	11,4	0,0

По спеціальному фонду вільні залишки станом на 01.01.2024 року склали – **179,2 тис.грн.**, а саме:

- бюджет розвитку – **99,5 тис. грн**;
- екологічний податок – **31,6 тис. грн**;
- втрати земель с/г призначення – **48,1 тис.грн.**

VI. КРЕДИТУВАННЯ.

Кредиторська заборгованість Ворохтянської селищної територіальної громади за 2024 р складає **1 115,5 тис.грн.**, з яких прострочена кредиторська заборгованість - **49,3 тис.грн.**

Дана кредиторська заборгованість буде погашена протягом першого кварталу 2025р.

VII. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ.

Міжбюджетні трансферти, що передаються з державного бюджету до бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади, і які є складовою дохідної частини бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади, фактично за 2024 рік отримано в розмірі - **35 947, 4 тис.грн.** у тому числі:

Загальний фонд – 34 618,1 тис.грн.:

- базова дотація (41020100) у сумі – **9 862,7 тис.грн.** для забезпечення горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій залежно від рівня надходжень на одного жителя;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти (41033300) у сумі – **667,7 тис.грн.**, з яких не використано та повернуто до державного бюджету у сумі **485,6 тис.грн.**. (Кошти надійшли у жовтні, що значно обмежило час для реалізації запланованих заходів. Оскільки їх використання можливе лише після проведення тендерних процедур та укладення договорів, через що частина зазначеної субвенції залишилася невикористаною.) ;
- освітня субвенція (41033900) у сумі - **22 922,0 тис.грн.**, у загальному обсязі освітньої субвенції враховано видатки на оплату праці педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів;
- дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного

бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету (41040200) в сумі – **1 024,6 тис.грн.**;

- субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету (41051200) в сумі – **89,1 тис.грн.**;
- інші субвенції (41053900) – **52,0 тис.грн.**, а саме:
 - **2,0 тис.грн.** – видатки на пільгове медичне обслуговування громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи з Івано-Франківського обласного бюджету;
 - **50,0 тис.грн.** – для придбання спортивного інвентаря та обладнання призерам відкритої спартакіади школярів з Яремчанського міського бюджету.

Спеціальний фонд – 1 299,9 тис.грн.:

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти (41033300) в сумі – **781,8 тис.грн.**, які спрямовані як вільний залишок у 2025 році;
- гранти, що надійшли до місцевих бюджетів (41020500) в сумі – **518,1 тис.грн.**, а саме:
 - 130,0 тис.грн.** - для реалізації проекту «Інклюзія під час війни. «Підтримка дітей з ООП»» на придбання обладнання та матеріалів для належного облаштування інклюзивно-ресурсного центру Верховинської селищної ради та ресурсних кімнат закладів освіти Ворохтянської селищної ради
 - 388,1 тис.грн.** - для впровадження на території Українських Карпат в межах проекту «Підтримка природно-заповідних територій в Україні», що реалізовується в рамках Німецької Фінансової Кооперації (FC) і фінансується за рахунок Банку розвитку KfW.

Спрямування видатків за **КПКВМБ 9800** “Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів” у сумі - **903,0 тис.грн.**, а саме:

- 158,0 тис.грн.** - Державна служба України з надзвичайних ситуацій;
- 70,0 тис.грн.** - Національна поліція України;
- 500,0 тис.грн.** - Міністерство оборони України;
- 50,0 тис.грн.** - Державна казначейська служба України;
- 125,0 тис.грн.** - інші органи.

VIII.МЕРЕЖА, ШТАТИ ТА КОНТИНГЕНТ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ.

1. В галузі «Освіта» фактична наявність штатних одиниць та ставок становить на початок 2024 року **201,67**, а на кінець року - **201,88**, з яких:
 - за бюджетною програмою **1031 та 1021** – «Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти» – штатна чисельність працівників шкільних закладів становить - **133,77**, з яких ставки педагогічних працівників - **90,77** (збільшилося на **1,58** штатних одиниць, у зв'язку із введенням штатної одиниці

асистента вчителя 1,0 ставки, відповідно до Статті 44 ЗУ «Про повну загальну середню освіту» та збільшенням ставок вчителів на 0,58 ставки відповідно до Статті 24 ЗУ «Про повну загальну середню освіту»);

- за бюджетною програмою **1010** «Дошкільна освіта» – фактична чисельність працівників дошкільних закладів становить **67,11**, з яких ставки педагогічних працівників - **28,26** (зменшилося на **1,37** штатну одиницю, у зв'язку із вибуттям дитини з ООП, кількість ставок змінилась відповідно до вимог Типових штатних нормативів днз: Наказ МОНУ №1055 від 04.11.2010р.);

- за бюджетною програмою **1141** «Забезпечення діяльності інших закладів у сфері освіти» фактична чисельність працівників 1.

2. За бюджетною програмою **4030** «Забезпечення діяльності бібліотек» - фактична чисельність працівників **2**.

3. За бюджетною програмою **4060** «Забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів» фактична чисельність працівників **16,5**.

4. За бюджетною програмою **0150** «Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад» фактична чисельність працівників **30**.

5. За бюджетною програмою **0160** «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, територіальних громадах» фактична чисельність працівників **9** (зменшилося на **1** штатну одиницю, у порівнянні з початком року, відповідно до рішення сесії №431-50/2024р. Ворохтянської селищної ради "Про внесення змін до рішення від 24.11.2020р. №8-1/2020 "Про затвердження структури виконавчих органів Ворохтянської селищної ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів (зі змінами)).

IX. ІНША ІНФОРМАЦІЯ.

У 2024 році періодично проводилися перевірки, щодо правильності складання і затвердження кошторисів та планів використання коштів установами та організаціями, які фінансуються із селищного бюджету. В процесі перевірки недоліки були усунуті.

Бюджет Ворохтянської селищної територіальної громади на 2025 рік затверджено рішенням сесії від 17.12.2024 року №420-50/2024.

**Начальник фінансового
відділу**

Ірина БОЙКО

Мирослава Балан
0963966916
Уляна Кіф'як
0984972918

УКРАЇНА

**ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ
ВОРОХТЯНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ НАДВІРНЯНСЬКОГО РАЙОНУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

78595, вул. Д.Галицького, 41, смт. Ворохта, код ЄДРПОУ 44013699,
тел. (03434)-41910, (03434)-41455, e-mail: FinviddilVorochta@i.ua

Пояснювальна записка

**Про виконання бюджету
Ворохтянської селищної
територіальної громади
за 2025 рік**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Бюджет Ворохтянської селищної територіальної громади складається із загального фонду та спеціального фонду.

Як загальний так і спеціальний фонди складаються з надходжень та видатків.

Обсяг **доходів** бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади за 2025 рік виконано в розмірі – **155 300 134,31 грн**, що становить 108,05 % до запланованого показника, у тому числі:

- **доходи загального фонду селищного бюджету – 153 023 251,99 грн;**
- **доходи спеціального фонду селищного бюджету – 2 276 882,32 грн.**

Доходи бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади (без урахування трансфертів з державного бюджету) за 2025 рік виконано в розмірі – **115 321 444,1 грн**, у тому числі:

- **по загальному фонду – 113 874 683,78 грн;**
- **по спеціальному фонду – 1 446 760,32 грн.**

Обсяг **видатків** бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади виконано в розмірі – **134 565 209,82 грн**, у тому числі:

- **видатки загального фонду селищного бюджету – 118 556 555,91 грн;**
- **видатки спеціального фонду селищного бюджету – 16 008 653,91 грн**

ДОХОДИ

ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД

Найбільшими бюджетоутворюючими надходженнями є земельний податок з юридичних осіб, податок та збір на доходи фізичних осіб, акцизний податок.

Податок та збір на доходи фізичних осіб (11010000) в структурі загального фонду бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади за 2025 рік виконано в розмірі – **27 123 486,14 грн** (виконання складає – 98,51%).

Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів (1300000000) за **2025 рік** виконано в розмірі – **2 956 635,61 грн** (виконання складає – 86,96%).

Внутрішні податки на товари та послуги (14000000)

Надходження акцизного податку визначені по діючому законодавству і за 2025 рік отримано в сумі – **23 051 277,73 грн**, що становить 111,48 % до запланованого показника в тому числі:

- акцизний податок (пальне) з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України підакцизних товарів відповідно до норми щодо зарахування 13,44% акцизного податку з пального до місцевих бюджетів та становить – **16 175 486,06 грн**
- акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів визначений по діючому законодавству і за 2025 рік отримано в обсязі – **6 875 791,67 грн**

Місцеві податки та збори, що сплачуються (перераховуються) згідно з Податковим кодексом України (18000000)

До складу місцевих податків, згідно податкового та бюджетного законодавства, належать:

- податок на майно (в частині: податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та плати за землю (18010000) виконано в розмірі – **46 915 874,55 грн**;
- туристичний збір (180300000);
- єдиний податок (18050000);

Перевиконання затверджених планових показників по земельному податку з юридичних осіб, виникло в зв'язку з сплатою Карпатським національним природним парком податкового зобов'язання.

Туристичний збір (180300000) за 2025 рік виконано в розмірі – **1 817 814,67 грн** (виконання складає – 105,63%) з яких:

- юридичні – **433 066,23 грн** (виконання складає – **134,95%**).;
- фізичні – **1 384 748,44 грн** (виконання складає – **98,91%**).

Єдиний податок (18050000) за 2025 рік виконано в розмірі – **11092286,1 грн** (виконання складає – 105,49%) з яких:

єдиний податок з юридичних осіб – **1 582 839,27 грн**, (виконання складає – 104,46%);

єдиний податок з фізичних осіб – **9 509 446,83 грн** (виконання складає – 105,66%).

Неподаткові надходження (20000000)

Неподаткові надходження включають адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, плати за надання інших адміністративних послуг, інших надходжень. За 2025 рік до бюджету надійшло надходжень в розмірі – **899 541,98 грн** (виконання складає – 145,09%).

СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Доходи спеціального фонду з урахуванням трансфертів виконано в розмірі – **2 276 882,32 грн** (виконання складає – 192,89%).

ВИДАТКИ

Обсяг видаткової частини бюджету Ворохтянської селищної територіальної громади (з урахуванням субвенцій з державного та місцевих бюджетів) виконано в розмірі – **134 565 209,82 грн**, у тому числі:

- видатки загального фонду селищного бюджету – **118 556 555,91 грн**;
- видатки спеціального фонду селищного бюджету – **16 008 653,91 грн**.

Фінансування видатків здійснено відповідно до затвердженого розпису з урахуванням наявних фінансових ресурсів та пропозицій розпорядників коштів селищного бюджету.

Аналіз фінансування установ на 2025 рік

грн

Разом (загальний + спеціальний)

Державне управління (0100)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0110150	Організаційне, інформаційно-аналітичне та матеріально-технічне забезпечення діяльності обласної ради, районної ради, районної у місті ради (у разі її створення), міської, селищної, сільської рад	15 430 880,00	15 203 609,61	98,5%
2111	Заробітна плата	10 701 900,00	10 700 225,25	100,0%
2120	Нарахування на оплату праці	2 338 200,00	2 331 648,09	99,7%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	375 220,00	346 165,84	92,3%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	465 800,00	375 667,05	80,6%
2250	Видатки на відрядження	109 000,00	96 498,89	88,5%
2273	Оплата електроенергії	782 986,82	724 656,21	92,6%
2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	117 100,00	116 700,00	99,7%
2800	Інші поточні видатки	135 673,18	134 869,00	99,4%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	200 000,00	173 759,04	86,9%
3132	Капітальний ремонт інших об'єктів	205 000,00	203 420,24	99,2%
0610160	Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, територіальних громадах	2 455 500,00	2 453 493,05	99,9%
2111	Заробітна плата	1 821 900,00	1 820 799,78	99,9%
2120	Нарахування на оплату праці	400 600,00	400 574,77	100,0%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	93 850,00	93 820,76	100,0%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	68 420,00	67 647,40	98,9%
2250	Видатки на відрядження	60 600,00	60 520,34	99,9%
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	10 130,00	10 130,00	100,0%
2800	Інші поточні видатки	0,00	0,00	0,0%
3710160	Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, територіальних громадах	2 075 400,00	2 071 045,13	99,8%
2111	Заробітна плата	1 610 000,00	1 609 768,93	100,0%
2120	Нарахування на оплату праці	354 400,00	354 149,20	99,9%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	56 000,00	53 347,00	95,3%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	32 000,00	30 837,00	96,4%
2250	Видатки на відрядження	13 000,00	12 968,00	99,8%

2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	10 000,00	9 975,00	99,8%
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	0,00	0,00	0,0%
2800	Інші поточні видатки	0,00	0,00	0,0%
	Усього	19 961 780,00	19 728 147,79	98,8%

Освіта (1000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0611010	Надання дошкільної освіти	26 351 622,00	25 088 846,66	95,2%
2111	Заробітна плата	11 800 700,00	11 718 665,00	99,3%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	835 191,13	802 042,04	96,0%
2220	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	3 300,00	0,00	0,0%
2230	Продукти харчування	1 565 000,00	1 187 696,62	75,9%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	736 830,00	390 940,46	53,1%
2250	Видатки на відрядження	20 700,00	17 393,00	84,0%
2273	Оплата електроенергії	702 711,87	652 768,86	92,9%
2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	322 460,00	321 990,00	99,9%
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	8 670,00	3 190,00	36,8%
2800	Інші поточні видатки	1 000,00	0,00	0,0%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	240 000,00	230 756,00	96,1%
3122	Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів	4 501 210,00	4 347 937,31	96,6%
3132	Капітальний ремонт інших об'єктів	2 958 369,00	2 851 754,41	96,4%
0611021	Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти за рахунок коштів місцевого бюджету	21 761 395,00	21 118 444,56	97,0%
2111	Заробітна плата	8 320 000,00	8 238 909,60	99,0%
2120	Нарахування на оплату праці	1 851 000,00	1 776 348,89	96,0%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	3 311 240,00	3 305 578,38	99,8%
2220	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	25 000,00	23 957,29	95,8%
2230	Продукти харчування	1 195 860,00	943 921,00	78,9%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	844 021,25	837 487,00	99,2%
2250	Видатки на відрядження	104 000,00	98 981,80	95,2%
2273	Оплата електроенергії	1 230 773,75	1 114 438,39	90,5%
2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	1 143 900,00	1 142 794,50	99,9%
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	0,00	0,00	0,0%
2800	Інші поточні видатки	0,00	0,00	0,0%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	959 000,00	867 479,00	90,5%
3132	Капітальний ремонт інших об'єктів	2 220 700,00	2 213 326,71	99,7%
3142	Реконструкція та реставрація інших об'єктів	555 900,00	555 222,00	99,9%

0611031	Надання загальної середньої освіти закладами загальної середньої освіти за рахунок освітньої субвенції	23 204 600,00	23 202 897,61	100,0%
2111	Заробітна плата	19 055 983,80	19 054 557,99	100,0%
2120	Нарахування на оплату праці	4 148 616,20	4 148 339,62	100,0%
0611141	Забезпечення діяльності інших закладів у сфері освіти	916 140,00	751 235,70	82,0%
2111	Заробітна плата	687 000,00	549 498,16	80,0%
2120	Нарахування на оплату праці	151 140,00	123 796,57	81,9%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	55 800,00	55 741,97	99,9%
2220	Медикаменти та перев'язувальні матеріали	0,00	0,00	0,0%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	0,00	0,00	0,0%
2250	Видатки на відрядження	0,00	0,00	0,0%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	22 200,00	22 199,00	100,0%
0611142	Інші програми та заходи у сфері освіти	1 515 000,00	1 513 000,00	99,9%
2730	Інші виплати населенню	1 515 000,00	1 513 000,00	99,9%
0611183	Співфінансування заходів, що реалізуються за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти `Нова українська школа`	16 905,00	15 169,90	89,7%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	15 705,00	13 969,90	89,0%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	1 200,00	1 200,00	100,0%
0611184	Виконання заходів, спрямованих на реалізацію публічного інвестиційного проекту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти `Нова українська школа` за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам	338 100,00	311 301,10	92,1%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	316 600,00	289 801,10	91,5%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	21 500,00	21 500,00	100,0%
0611200	Проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами	86 700,00	80 074,45	92,4%
2111	Заробітна плата	71 065,60	67 290,21	94,7%
2120	Нарахування на оплату праці	15 634,40	12 784,24	81,8%
0611403	Забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам	781 800,00	562 128,00	71,9%
2230	Продукти харчування	781 800,00	562 128,00	71,9%
0611501	Проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (за спеціальним фондом держ	48 100,00	47 586,06	98,9%
2111	Заробітна плата	39 425,00	39 237,12	99,5%
2120	Нарахування на оплату праці	8 675,00	8 348,94	96,2%

0611600	Здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам	2 106 800,00	1 997 822,51	94,8%
2111	Заробітна плата	1 726 878,13	1 646 218,55	95,3%
2120	Нарахування на оплату праці	379 921,87	351 603,96	92,5%
0611702	Забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам	551 400,00	132 972,00	24,1%
2230	Продукти харчування	551 400,00	132 972,00	24,1%
	Усього	77 678 562,00	74 821 478,55	96,3%

Охорона здоров'я (2000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0132113	Первинна медична допомога населенню, що надається амбулаторно-поліклінічними закладами (відділеннями)	1 027 580,00	999 702,04	97,3%
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	927 580,00	900 000,00	97,0%
3210	Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	100 000,00	99 702,04	99,7%
	Усього	1 027 580,00	999 702,04	97,3%

Соціальне забезпечення (3000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0113032	Надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку	5 000,00	0,00	0,0%
2730	Інші виплати населенню	5 000,00	0,00	0,0%
0113050	Пільгове медичне обслуговування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	18 000,00	1 134,00	6,3%
2730	Інші виплати населенню	18 000,00	1 134,00	6,3%
0113090	Видатки на поховання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни	0,00	0,00	0,0%
2730	Інші виплати населенню	0,00	0,00	0,0%
0113112	Заходи державної політики з питань дітей та їх соціального захисту	114 000,00	38 160,00	33,5%
2730	Інші виплати населенню	114 000,00	38 160,00	33,5%
0113160	Надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги	200 000,00	114 197,86	57,1%
2730	Інші виплати населенню	200 000,00	114 197,86	57,1%
0113180	Надання пільг населенню (крім ветеранів війни і праці, військової служби, органів внутрішніх справ та громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи) на оплату житлово-комунальних послуг	60 000,00	57 691,73	96,2%

2730	Інші виплати населенню	60 000,00	57 691,73	96,2%
0113242	Інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення	12 220 000,00	8 994 850,00	73,6%
2730	Інші виплати населенню	12 220 000,00	8 994 850,00	73,6%
0133193	Забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України	262 690,01	207 690,01	79,1%
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	262 690,01	207 690,01	79,1%
	Усього	12 879 690,01	9 413 723,60	73,1%

Культура і мистецтво (4000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0614030	Забезпечення діяльності бібліотек	848 400,00	747 786,21	88,1%
2111	Заробітна плата	620 000,00	538 392,70	86,8%
2120	Нарахування на оплату праці	136 400,00	118 446,40	86,8%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	59 000,00	58 892,11	99,8%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	0,00	0,00	0,0%
2250	Видатки на відрядження	3 000,00	2 296,00	76,5%
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	0,00	0,00	0,0%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	30 000,00	29 759,00	99,2%
0614060	Забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів	4 923 760,00	4 357 044,33	88,5%
2111	Заробітна плата	1 730 000,00	1 627 361,52	94,1%
2120	Нарахування на оплату праці	470 000,00	320 193,98	68,1%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	800 468,00	799 205,74	99,8%
2230	Продукти харчування	20 200,00	20 124,00	99,6%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	354 460,00	353 440,00	99,7%
2250	Видатки на відрядження	17 000,00	16 262,30	95,7%
2273	Оплата електроенергії	1 245 500,00	940 679,21	75,5%
2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	18 000,00	17 480,00	97,1%
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	0,00	0,00	0,0%
2800	Інші поточні видатки	30 600,00	30 510,98	99,7%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	204 462,00	198 729,00	97,2%
3132	Капітальний ремонт інших об'єктів	33 070,00	33 057,60	100,0%
0614082	Інші заходи в галузі культури і мистецтва	360 000,00	342 630,00	95,2%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	232 000,00	216 680,00	93,4%
2230	Продукти харчування	78 000,00	76 950,00	98,7%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	0,00	0,00	0,0%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	50 000,00	49 000,00	98,0%

	Усього	6 132 160,00	5 447 460,54	88,8%
--	--------	--------------	--------------	-------

Фізична культура і спорт (5000) (Олімп)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0625062	Підтримка спорту вищих досягнень та організацій, які здійснюють фізкультурно-спортивну діяльність в регіоні	2 753 000,00	2 604 908,91	94,6%
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	2 655 000,00	2 506 908,91	94,4%
3210	Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	98 000,00	98 000,00	100,0%
	Усього	2 753 000,00	2 604 908,91	94,6%

Житлово-комунальне господарство (6000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0126014	Забезпечення збору та вивезення сміття і відходів	3 257 600,00	2 980 383,26	91,5%
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	3 257 600,00	2 980 383,26	91,5%
0126030	Організація благоустрою населених пунктів	9 512 840,00	8 715 041,23	91,6%
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	9 512 840,00	8 715 041,23	91,6%
	Усього	12 770 440,00	11 695 424,49	91,6%

Економічна діяльність (7000) (Земельний відділ і відділ туризму)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0117130	Здійснення заходів із землеустрою	500 000,00	388 637,00	77,7%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	500 000,00	388 637,00	77,7%
0117622	Реалізація програм і заходів в галузі туризму та курортів	1 808 089,00	1 136 958,65	62,9%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	635 479,00	564 448,65	88,8%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	283 510,00	280 510,00	98,9%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	889 100,00	292 000,00	32,8%
0127461	Утримання та розвиток автомобільних доріг та дорожньої інфраструктури за рахунок коштів місцевого бюджету	3 800 000,00	3 398 448,08	89,4%
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	3 800 000,00	3 398 448,08	89,4%
	Усього	6 108 089,00	4 924 043,73	80,6%

Інша діяльність (8000)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
0118230	Інші заходи громадського порядку та безпеки	100 000,00	94 076,00	94,1%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	30 000,00	26 100,00	87,0%
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	70 000,00	67 976,00	97,1%
0118240	Заходи та роботи з територіальної оборони	4 100 000,00	3 206 092,50	78,2%
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	600 000,00	167 454,00	27,9%
3110	Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	3 500 000,00	3 038 638,50	86,8%
0148130	Забезпечення діяльності місцевої та добровільної пожежної охорони	450 000,00	363 621,67	80,8%
2610	Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	450 000,00	363 621,67	80,8%
3718710	Резервний фонд місцевого бюджету	450 000,00	0,00	0,0%
9000	Нерозподілені видатки	450 000,00	0,00	0,0%
	Усього	5 100 000,00	3 663 790,17	71,8%

Інша діяльність (9000) (Міжбюджетні трансферти)

Код	Показник	План на рік з урахуванням змін	Всього профінансовано за вказаний період	% виконання
3719710	Субвенція з місцевого бюджету на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію негативних наслідків діяльності об'єктів спільного користування	180 000,00	165 000,00	91,7%
2620	Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	180 000,00	165 000,00	91,7%
3719770	Інші субвенції з місцевого бюджету	713 580,00	681 530,00	95,5%
2620	Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	687 080,00	655 030,00	95,3%
3220	Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	26 500,00	26 500,00	100,0%
3719800	Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів	550 000,00	420 000,00	76,4%
2620	Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	505 000,00	375 000,00	74,3%
3220	Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	45 000,00	45 000,00	100,0%
	Усього	1 443 580,00	1 266 530,00	87,7%

Начальник фінансового відділу

Ірина БОЙКО